БYХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой YНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 151 (6341)
АВГУСТЫН 3
ПЯТНИЦА
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

Үүсхэлтэйгээр ба эрид зоримгойгоор худэлмэрилхэ

Манай Агууехэ Эхэ ороной городууд ба колхозуудта творческо амгалан ажал үдэр бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ. Хаана хаанагүй — заводууд ба фабрикануудта, колхозуудта, МТС ба совхозуудта, научно-шэнжэлэлгын институтууд ба лабораторинуудта — ниитэ зоной творческо үүсхэл булаг шэнгеэр бурьялна. Советскэ арад коммунизм байгуулха агууехэ хэрэгтэ өөрынгөө хүсэ шадалые бүхыдэнь үгэнэ.

Ленин — Сталинай парти манай бүхы илалтануудые эмхидхэгшэ ба зоригжуулагша мүн. Парти болбол урагшаа эрид зоригтой хүсэлөөр кадрнуудые, советскэ хүнүүдые бүлтыень хүмүүжүүлдэг, ажалшадай творческо үүсхэлые дээшэлүүлдэг, бодото ажабайдал дээрэ бии болодог бүхы шэнэ, түрүү, прогрессивнэ юумэнүүдые, манай ороной экономическа хүсэ шадалай бэхижэхэ ба дам саашаа үргэхэдэнь туһалдаг юумэнүүдые эдэбхитэйгээр дэмжэдэг.

Манай нютагуудай партийна организацинууд коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые шиидхэхын түлөө тэмсэлдэжэ, дүй дуршалөөр саг үргэлжэ баяждаг, ажахын ба культурын элдэб һалбаринуудые хүтэлбэрилхы арга методоо һайжаруулдаг. Большевистскэ партиин политикые бодото ажабайдалда бэелүүлхэдэ, партиин директивэнүүд болон заабаринуудые дүүргэлгэдэ партийна организацинуудай дэлгэрэнгы ажал-ябуулгань зорюулагдана. Ажалшадай үнэтэй үүсхэл бүхэниинь коммунистическэ байгуулалтын темпнүүдые улам түргэдхэлгэдэ туһална.

Хүдэлмэридөө үүсхэлтэй байха гээшэ—партийна хүтэлбэрилэгшын зайлашагүй шанарынь байха ёһотой. Нютагай организацинууд ба тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд ажалдаа өөһэдөө, бодомжотойгоор үүсхэл гаргаха ёһотой гэжэ большевистскэ парти, Ленин ба Сталин үргэлжэ заадаг байһан юм. «Гол, үндэһэн, шухала юумэндэ нэгэн һаналтай байха гээшэ тодорхой юумэнүүдэй, нютагай онсо илгаануудай, хэрэгтэ хандаха аргануудай **олон янзын** байһанаар хангаргагдадаггүй, харин хангагдадаг» гэжэ Ленин хэлээ һэн.

Манай кадрнууд нэгэ байрадаа тогтоошохо ёһогүй, хуушанайнгаа формуланууддые баримталаад лэ байха ёһогүй, харин үдэр бүриин дүй дуршалые шэнжэлэн ойлгожо абаха, алдуу эндүүнүүдээ айнгүйгөөр заһаха, шэнэ байдалай байгуулалтые творческоор хүтэлбэрилхэ ёһотой гэжэ нүхэр Сталин һургана. Творческоор хүтэлбэрилхэ гээшэ ямар удхатайб гэбэл, парти ба правительствын табиһан зорилгонуудые дүүргэлтэдэ бүхы хүсэ шадалые эмхидхэжэ шадаха, хаанашье һаа бүхы, манай оронда хабаатай эдэбхи үүсхэлые гаргаха гэһэн удхатай.

Манай нютагуудай партийна организацинууд парти ба правительствын тогтоолнууд болон заабаринуудые дүүргэхэ зуураа, ажахын ба культурна байгуулалтада ехэшэг амжалтануудые түйланэ. Ажал хэрэгые большевистскээр эмхидхэжэ шадаха байһанай жэшээнүүдэй нэгэн гэхэдэ, хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжүүлхын түлөө Краснодарска хизаарай партийна организацинуудай эрид шанга тэмсэл болоно.

Таряа тушаалгаар гүрэнэй түсэбые Краснодарска хизаарай болзорһоонь урид дүүргэһэн тухай нүхэр Сталинда рапорт үсэгөөдэр хэблэлдэ толилогдоһон байна. Кубаниин хүдөөгэй ажалшад партийна организацингаа хүтэлбэри доро социалистическэ мүрысөөндэ абаһан уялганууддаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэнэ. Тэдэнэр баян ургаса абажа, болзорһоо урид, июлиин 25-да таряа тушаалгын гүрэнэй түсэбые дүүргэжэ, нёдондо жэлэйхидэ орходоо 15.430 пууд таряа ехээр гүрэндөө тушааба. Эдэ амжалтанууд юунэй ашаар түйлагдааб гэхэдэ, хизаарай партийна организацинууд колхозно полинуудай ургасые дээшэлүүлхын түлөө, ниитын малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула колхозно деревниин ажалшадай тэмсэлые толгойлон ударидаһан байна. Партийна организацинуудай ашатабьяань юуб гэбэл, тэдэнэр социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, хүдөө ажалай новаторнуудай түрүү дүй дуршалые саг соонь дэмжэһэн ба дэлгэрүүлһэн байнал.

Нютагай партийна организацинууд ба тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэд ниитэ зоной эдэбхи үүсхэлые дам саашаданиь дэлгэрүүлхэ, тэдэнэй урда байгаа зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ арга болон харгы замуудые олохо, гүрэнэй түсэбүүд болон даалгабаринуудые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадалые түйлаха уялгатай. Партийна хүдэлмэрилэгшэ ажал хэрэгтэ творческоор хандаха, парти ба правительствын шиидхэбэри тогтоолнуудые бэелүүлхэдээ большевистскэ зоригтойгоор хандаха жэшээе, ниитэ зоной үүсхэлдэ, бүхы шэнэ, түрүү юумэндэ хайхарамжатайгаар хандаха жэшээе харуулха ёһотой.

Хэды тиимэ болобошье, нэгэ зарим партийна комитедүүд хүдэлмэридөө энэ эрилтые заримдаа дүүргэдэггүй байна. Эдэбхи үүсхэл гаргадаггүйнгөө түлөө, партийна организацинуудые, олониитэ колхознигуудые, МТС ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые областиин хүдөө ажалай дэбжэлтэдэ элсүүлжэ шадахагүй байһанай түлөө Белоруссиин КП(б)-гэй ЦК-гэй һая болоһон пленум дээрэ партиин Минскэ обкомые тон зүбөөр шүүмжэлһэн байна.

Партийна органууд партийна ниитын творческо үүсхэлые хүгжөөхэ, түрүү үүсхэлые дэмжэхэ ба үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, шэнэ юумые эдэбхитэйгээр дэмжэхэ ёһотой. Ниитэ зоной творческо үүсхэл — коммунизмын түлөө тэмсэлдэ ехэхэн хүсэн байха юм.

«...Оломиллион ажалшад, хүдэлмэришэд ба таряашад, — гэжэ нүхэр Сталин заана, — ажаллажа, ажаһуужа, тэмсэжэ байдаг. Эдэ уладуудай миин, хооһон бэшээр ажаһуужа байһандань, эдэ уладуудай ажаһуужа ба тэмсэжэ байха зуураа практическа угаа ехэ дуршалтай боложо байһандань хэн этигэхэгүй бэлэй? Теэд энэ дүй дуршалые тоологгүй хүтэлбэрилэгшэд ёһотой хүтэлбэрилэгшэд гэжэ тоологдохо ёһогүй байһандань хэн һэжэглэхэ бэлэй?».

Ниитэ зонтой һула барисаатай партийна хүдэлмэрилэгшэ ажабайдалые хүсэд һайнаар мэдэхэгүй, тэрээндэ даалгагдаһан ажалые амжалтатайгаар хүтэлбэрилжэ шадахагүй байдаг. Энээнииие ВКП(б)-гэй Магнитогорско горкомой жэшээ дээрэ хаража болоно. Гүрэнэй түсэбые дүүргэхын түлөө, шэнэ техникые хэрэглэхын түлөө, предприятинуудай хүдэлмэридэ техннко-экономическа үнгэр дүнгүүдые түйлахын түлөө тэмсэлдэ һүүлэй үедэ ехэнүүд амжалтануудые орон соогоо томо Магнитогорско металлургическа комбинадай партийна организаци түйлаһан байна. Гэбэшье, энэ заводой партийна организациин ехэ ба һайн дүй дуршалые партиин горком шэнжэлэн үзэдэггүй, согсолдоггүй, городой партийна организацинуудта ёһотой һайнаар дэлгэрүүлдэггүй байна. Горком болбол партийна эхин организацинуудтай өөрынгөө барисаае һуларуулаа, дороһоо, ниитэ зоной дундаһаа гараһан үнэтэ үүсхэлые заримандаа харадаггүй ба дэмжэдэггүй.

Партийно-политическэ хүдэлмэрие шангадхахын түлөө, хүтэлбэриин арга методуудые дам саашаданиь һайжаруулхын түлөө манай нютагуудай партийна организацинуудай тэмсэжэ байхадань политическэ ба ажахын ажал-ябуулганууддые зүбөөр таарулан ябуулха зорилго гээшэ тусгаар удхашанартай болоно. Ажахын ба культурна байгуулалтын бүхы участогууд дээрэ саашаа саашадаа амжалтые түйлаха гээшэ манай нютагуудай партийна органуудай эмхидхэхы хүдэлмэриһөө нилээд дулдыдаха байна.

Творческоор хүдэлмэрилхын тулада, ашатуһатай үүсхэл гаргахын тулада хүдэлмэрилэгшэ бүхэн өөрынгөө идейнэ хэмжээе дээшэлүүлхэ, дааһан ажалаа гүнзэгыгөөр мэдэхэ, ниитэ зонтой барисаагаа бүхы хэмжээгээр бэхижүүлхэ, большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые дэлгэрүүлхэ ёһотой. Нютагуудай партийна органуудай хүдэлмэрилэгшэдэй урда партийно-эмхидхэлэй, партийно-политическэ, ажахын ба идеологическа хүдэлмэриин элдэб янзын асуудалнууд үдэр бүри гаража ерэдэг. Тэдэнэр хүтэлбэриин большевистскэ арга методуудые олоод лэ байгаа дороо, эдэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаха байнабшуу. Ямаршье һаа, үнэтэй эдэбхи үүсхэл тодорхой ажал хэрэгээр, дайшалхы, эмхидхэхы ажалаар, эхилһэн хэрэгээ хүсэндэнь хүргэлгөөр дэмжэгдэһэн байха ёһотой.

Ленин—Сталинай парти ажахын ба культурын хүсэтэ шэнэ дэбжэлтын замаар манай оронииe хүтэлжэ ябана. Иимэ оршон байдал соо гүрэнэй түсэбүүд болон даалгабаринуудые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ниитэ зониие элсүүлхэдэ манай нютагуудай партийна организацинуудай үүргэ улам ехэ болоно. Ямар зорилго байнаб гэхэдэ, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэрие эсэшэ сусашагүйгөөр дээшэлүүлхэ, коммунистическэ байгуулалтын агууехэ хэрэгтэ ниитэ зоной эдэбхи үүсхэлые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ хэрэгтэй.

(Июлиин 30-най «Правдын» түрүү бэшэгһээ).

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН XXXIV ЖЭЛЭЙ ОЙЕ ЭРХИМЭЭР УГТАЯ!

Бурят-Монголой АССР-эй промышленна, транспортна ба барилгын предприятинуудай бүхы хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ Улан-Удэ городой бүлэг предприятинуудай коллективүүдэй хандаһан

Х А Н Д А Л Г А

Хүндэтэ нүхэд!

Оломиллионно советскэ арад болбол коммунистическэ партяар, большевистскэ партиин, советскэ арадай, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй гениальна вождь ба багша нүхэр Сталинаар зоригжуулагдан ба хүтэлбэрилэгдэн, дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлые амжалтатайгаар дүүргээд, арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэхэ болон үлүүлэн дүүргэхэ, коммунизмын агууехэ барилганууддые бодхоохо, коммунизм байгуулгада шэнэ илалтануудые түйлаха ябадалда өөһэдынгөө хүсэлэлгые зорюулна.

Бүхы советскэ арадтаяа хамта ябажа, Улан-Удэ городой промышленна ба транспортна предприятинуудай ажалшад ойротожо байгаа бүгэдэарадай һайндэр — Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXXIV жэлэй ойе тон ехэ баяртайгаар, ажалай ба политическэ дэбжэлтын улам ургажа байһан оршон байдалда нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахаар бэлэдхэжэ байна. Гүрэнэй энэ жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон 10 мянга үлүүтэй стахановецууд, үйлэдбэриин новаторнууд даажа абаһан социалистическэ уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэнэ, городой олохон предприятинуудай коллективүүд 1951 оной түрүүшын хахад жэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэв.

Агууехэ Октябриин XXXIV жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахые хүсэн эрмэлзэжэ, Улан-Удэ городой промышленна, транспортна ба барилгын бүлэг предприятинуудай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад, бидэнэр, социалистическэ дээшэлүүлэгдэһэн иимэ уялгануудые абабабди.

Ленинэй орденто паровозо-вагонно завод

1. Валовой ба товарна продукци бүтээн гаргаха энэ жэлэй гүрэнэй түсэбые нүхэр Сталинай түрэһэн Үдэр—декабриин 21 хүрэтэр болзорһоонь урид дүүргэхэ ба жэлэй эсэс хүрэтэр 6 миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаха;

2. Ноябриин 1 хүрэтэр лини дээрэхи паровозно колёсно парнуудые ба декабриин 1 хүрэтэр вагонно колесно парнуудые заһабарилха түсэб дүүргэхэ;

3. Жэлэй түсэбые шэрэм шудхалгаар ноябриин 7 хүрэтэр, булад шудхалгаар—декабриин 1 хүрэтэр, бронзо шудхалгаар—октябриин 1 хүрэтэр дүүргэхэ;

4. Материалнуудые, түлишэ ба энергиие алмаһанай ашаар 1951 ондо мүрысэгшэдэй лицевой счёдуудаар 3 миллион түхэригэй алмалта хэхэ, тэрэ тоодо электроэнерги—2.5 миллион киловатт-час, условно түлишэ —3 мянган тонно, үнгэтэ металл—125 тонно, шудхалаагай шэрэм—300 тонно, зэр зэмсэгэй легированнэ булад—4 тонно алмаха;

5. 1951 ондо түсэбһөө гадуур 4 миллион түхэригэй алмалта ба уралан нарижуулгын дурадхалнуудые бэелүүлгэһээ 3 миллион түхэригэй условно алмалта түйлаха;

6. Ажалай түрүү методуудые үргэнөөр нэбтэрүүлһэнэй, түхеэрэлгэнүүдые эрхимээр ашаглаһанай ба шэнэ техникые нэбтэрүүлһэнэй ашаар 1951 оной эсэс хүрэтэр ажалай бүтээсые түсэбтэ орходоо 7 процентээр дээшэлүүлгэ түйлаха. Ажалай ба үйлэдбэриин эмхидхэлгые һайжаруулһанай, цех ба участок бүхэнэй халаанай-суточна график дүүргэһэнэй ашаар, заводой жэгдэ һайнаар хүдэлмэрилгые хангаха;

7. Заводой бүхы түхеэрэлгэнүүдэй капитальна заһабарилгые ноябриин 7 хүрэтэр болзорһоонь урид дүүргэхэ ба октябриин 1 хүрэтэр цехүүдые үбэлэй үеын хүдэлмэридэ бэлэдхэхэ;

8. Шудхалгын түхеэрэлгэнүүдые, заһабарилгын түсэбые Сталинска Конституциин Үдэр—декабриин 5 хүрэтэр дүүргэхэ ба жэлэй түсэбһөө гадуур түхеэрэлгын 3 единицые заһабарилха;

9. Гэр байрын барилгын жэлэй түсэбые ноябриин 1 хүрэтэр дүүргэхэ ба 1500 квадратна метр байрын талмай ашаглалгада оруулха;

10. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXXIV жэлэй ой хүрэтэр металлнуудые гамтайгаар гаргашалһанай ашаар 100 тонно сортовой металл арбилжа, коммунизмын агууехэ барилгануудай фондодо оруулха.

Мяха-консервын комбинат

1. Валовой продукци бүтээн гаргаха жэлэй түсэбые нүхэр Сталинай түрэһэн Үдэр — декабриин 21 хүрэтэр, болзорһоонь урид дүүргэхэ ба жэлэй эсэс хүрэтэр 13 миллион түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаха.

Мяха ба колбасна зүйлнүүдые буйлуулха түсэбые декабриин 5 хүрэтэр дүүргэхэ ба 650 тонно колбасна зүйлнүүдые түсэбһөө гадуур буйлуулан гаргаха. Консервэ хэхэ түсэбые ноябриин 20 хүрэтэр дүүргэхэ ба жэлэй эсэс хүрэтэр 4 миллион банка консервэ хэхэ;

2. Эрхим шанарай продукци бүтээн гаргахын түлөө бригаданууд, халаанууд ба цехүүдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар, 1951 ондо хангаха гэбэл:

а) сырец-өөхэ гаргалгые түсэбтэ нормативуудһаа гадуур 0,2 процентээр дээшэлүүлхэ;

б) мяханай технологическа буйлуулгые 99 балл хүрэтэр дээшэлүүлхэ;

в) колбасна зүйлнүүдэй шанарай сэгнэлтые 99,5 балл хүрэтэр дээшэлүүлхэ;

г) эдеэнэй хайлуулһан өөхэ гаргалгые —1,5 процентээр, дээдэ ба нэгэдэхи сортын өөхэ—2 процентээр дээшэлүүлхэ;

д) арһа элдэн болбосоруулгые нэгэдэхи сортын единицээр 99,2 процент хүргэхэ;

3. Ажалай бүтээсые түсэбтэ орходоо 2 процентээр дээшэлүүлхэ;

4. Бүтээн гаргаһан продукциин өөрын үные түсэбтэ орходоо 0,7 процентээр химдаруулха;

5. 1800 мянган түхэригые түсэбһөө гадуур нөөсэлхэ;

6. 1 миллион түхэриг эрьесын мүнгэ сүлөөлхэ;

7. 700 квадратна метр гэр байрын талмай сентябриин 1 хүрэтэр ашаглалгада оруулха.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрика

1. 1951 оной гүрэнэй түсэбые декабриин 15 хүрэтэр дүүргэхэ ба жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 40 мянган метр сэмбэ, тэрэнэй 30 мянган метрыень—ноябриин 7 хүрэтэр нэхэжэ гаргаха;

2. Бригаданууд, халаанууд, цехүүдэй хоорондо эрхим шанарай продукци бүтээн гаргахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ба нэгэдэхи сортын бүд гаргалгые 99,2 процент болгохо (түсэбынь 96,5 процент);

3. Ажалай бүтээсые түсэбтэ орходоо 4 процентээр дээшэлүүлхэ;

4. Бүтээн гаргадаг продукциин өөрын үные химдаруулан, 1 миллион 500 мянган түхэриг түсэбһөө гадуур алмаха;

5. Холисоһоо утаһа ээрэн гаргалгые түсэбтэ нормативуудһаа гадуур 2 процент дээшэлүүлхэ ба 25 тонно түүхэй эд алмаха, тэрэшэлэн ээрэһэн нооһонһоо нииткэ болгоһон утаһа гаргалгые 2 процентээр дээшэлүүлхэ, тэрэнэй ашаар 27 тонно ээрэһэн нооһо арбилха;

6. 550 квадратна метр гэр байрын талмай ноябриин 7 хүрэтэр ашаглалгада оруулха.

Улан-Удын паровозно депо

Паровозуудай сүүдхэдээ дунда зэргээр гүйлгые ойрын саг соо 450 километрһээ доошо бэшэ болголгые хангаха ябадал хадаа паровозно депогой коллективэй шухала зорилго гэжэ тоолохо. Машинистнууд-табанзуутанай ба хүндэ ашаа шэрэгшэдэй хүдэлөөе бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ ба хүгжөөхэ;

Машинистнууд - коробковцуудэй эрхим методые үргэнөөр дэлгэрүүлэн, Октябриин 34 жэлэй ой хүрэтэр түлишэ үлүү ехээр гаргашалдаг нэгэшье паровозтой байхагүй ба 900 тонно гусино-озерско нүүрһэ арбилха.

Паровозые лунинска ба папавинска аргаар харууһалгые бүхы хэмжээгээр нэбтэрүүлэн, Октябриин 34 жэлэй ой хүрэтэр подъёмочно заһабарилгын хоорондохи гүйлгые нормоһоо гадуур паровоз бүхэндэ дунда зэргээр 500 километрһээ доошо бэшэ болгохо, тэрэнэй ашаар подъёмочно заһабарилгые үсөөрүүлхэ;

Октябриин 34-дэхи ой хүрэтэр подъёмочно ба угаалгата заһабарилгын единицэ бүхэнэй заһабарилгын өөрын үные химдаруулха ябадал хангаха ба хозрасчёт хүсэдөөр нэбтэрүүлһэнэй ашаар 400 мянгаһаа доошо бэшэ түхэриг арбилха, 250 мянган түхэриг эрьесын мүнгэ сүлөөлхэ;

Октябриин 34-дэхи ой хүрэтэр 45 машинистнууд, машинистнуудай 50 туһалагшад, 100 кочегарнууд ба бусад 15 мэргэжэлтэдые бэлэдүүлжэ гаргаха;

1951 оной октябриин 15 хүрэтэр паровозно парк ба заһабарилгын цехүүдые үбэлдэ хүсэдөөр ба жэшээтэ һайнаар бэлэдхэжэ, «һайн» гэһэнһээ доошо бэшэ сэгнэлтэтэйгээр үбэлдэ бэлэн бололгын паспортнуудые абаха.

Ликеро-архиин завод

1. Жэлэй түсэбые бүхы ассортиментээр ба амһарта юулэлгээрнь Октябриин 25 хүрэтэр дүүргэхэ, жэлэй эсэс хүрэтэр 4 миллион 500 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаха;

2. Гол ба хамһабарилгын материалнуудые гамтайгаар хэрэглэһэнэй ашаар жэлэй эсэс хүрэтэр 51 мянган түхэриг арбилха;

3. Эрхим шанарай продукци бүтээн гаргалгые 99 процентдэ хүргэхэ;

4. Коммерческэ өөрын үные түсэбтэ орходоо 15 процентээр химдаруулха;

5. Гол үйлэдбэриин хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур 15 процентээр дээшэлүүлхэ;

6. Сентябриин 1 хүрэтэр заводоо үбэлэй үеын хүдэлмэридэ хүсэд бэлэн болгохо.

Механизированнэ шэлэй завод

Ноябриин 7 хүрэтэр сентябрь ба октябриин гүрэнэй түсэбһөө гадуур 50 вагон сонхын шэл бүтээн гаргаха, тэрэ тоодо түүхэй эд гамтайгаар гаргашалһанай ашаар 2 вагон сонхын шэл бүтээн гаргаха;

2. Сентябрь ба октябрьда түсэбэй ёһоор нэгэдэхи сортын шэл 65 процент бүтээхын орондо, 75 процент бүтээн гаргаха;

3. Продукциин өөрын үные түсэбтэ орходоо 5,8 процентээр химдаруулха;

4. Ажалай бүтээсые түсэбһөө гадуур 15 процентээр дээшэлүүлхэ;

5. Заводой гэр байрын ехэ ба жэжэ заһабарилгые 1951 оной III квартал соо эрхим шанартайгаар хэжэ дүүргэхэ.

Судно-заһабарилгын завод

1. Жэлэй түсэбые нүхэр И. В. Сталинай түрэһэн Үдэр — 1951 оной декабриин 21 хүрэтэр дүүргэхэ;

2. Товарна продукциин өөрын үные түсэбтэ орходоо 3 процентээр химдаруулха ба түсэбһөө гадуур 150 мянган түхэригэй олзо оруулха;

3. Ажалай бүтээсые 10 процентээр дээшэлүүлхэ;

4. Самоходнобэшэ суднонуудые бүтээхэ шэнэ технологи шудалжа, үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлхэ;

5. Заводской бүхы ажахые СССР-эй гол мүрэнэй флодой Министерствээр хараалагдаһан графигһаа 10 хоног урид үбэлдэ бэлэн болгохо.

Замай отделениин байшангууд ба барилгануудай 5-дахи дистанци

1. Заһабарилга-барилгын жэлэй түсэбые Сталинска Конституциин Үдэр—1951 оной декабриин 5 хүрэтэр дүүргэхэ, тэрэ тоодо:

а) Улан-Удэ городой Пригороднэ райондо платформотой пассажирска павильон бариха;

б) локомотивна бригадануудта зорюулагдаһан, ниитэ дээрээ 600 квадратна метр талмайтай 15 байрын гэрнүүдые болзорһоонь 15 хоног урид барижа дүүргээд, ашаглалгада оруулха;

2. Дистанциин барилгашадай ажалай бүтээсые түсэбэйнгөө 40 процентһээ бага бэшээр дээшэлүүлхэ. Нормоёо дүүргэдэггүй нэгэшье хүнтэй байхагүй;

3. Объектнүүдые зүбхэн лэ һайн ба эрхим сэгнэлтэтэйгээр ашаглалгада үгэхэ. Бригаданууддай хоорондо хүдэлмэриин шанарые социалистическэ ёһоор хиналта эмхидхэн Сталинска шангай лауреадууд инженер нүхэр Тутовай ба маляр нүхэр Скитневэй хүдэлмэриин методые бодото хэрэг дээрэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ;

4. Замай отделениин коммунальна-байрын ажахые ба албанай-техническэ байшангуудые үбэлдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэрие 1951 оной ноябриин 1 хүрэтэр дүүргэхэ;

5. Заһабарилга-барилгын хүдэлмэриин өөрынь үные 10 процентээр химдаруулха. Жэлэй эсэс хүрэтэр заһабарилга-барилгын хүдэлмэринүүдые хэхэ ябадалһаа 150 мянган түхэригһөө доошо бэшэ алмалта хэхэ;

6. 1951 оной ноябриин 7 хүрэтэр байрын ба албанай техническэ гэр байрануудай 5000 квадратна метр оройе хушаха;

7. Заһабарилга-барилгын хүдэлмэридэ сэгнэгдэмэл бүтээлгын дүүргэлгые түсэбэйнгөө 120 процентһээ доошо бэшээр түйлаха;

8. Дистанци дээрэхи механизмнуудые үйлэдбэрилгэдэ үргэнөөр нэбтэрүүлхэ. Столярна хүдэлмэриие 90 процент механизировалхэ;

9. Үйлэдбэриин профессинүүдэй 41 хүдэлмэришэдые стахановска һургуулинуудта хабаадуулжа ба хоёрдохи профессидэ һургажа мэргэжэлыень дээшэлүүлхэ.

Железнодорожно райпромкомбинат

1. Валовой продукци бүтээн гаргаха жэлэй түсэбые болзорһоонь урид—ноябриин 1-дэ дүүргэхэ;

2. Ажалай бүтээсые түсэбтэ орходоо 15 процентээр дээшэлүүлхэ;

3. Продукциин өөрынь үные түсэбтэ орходоо 3 процентээр дээшэлүүлхэ;

4. Түүхэй эд ба материалнуудые арбилхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, 400 пара сабхи оёхо арһа, тэрэшэлэн 1 тонно барилгын хадааһа арбилха;

5. 50 мянган түхэриг эрьесын мүнгэ зөөри сүлөөлхэ.

* * *

Бидэ, Улан-Удэ городой хэдэхэдэн предприятинуудай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд, техникүүд ба албахаагшад 1951 оной гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн социалистическэ дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаха зуураа, манай жэшээе дахан—Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXXIV жэлэй ойе эрхимээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхые ба 1951 оной гүрэнэй түсэбые предприяти бүхэнэй болзорһоо урид дүүргэлгэ хангахые республикын промышленна, транспортна ба барилгын предприятинуудай бүхы ажалшадые уряалнабди.

Улан-Удэ городой промышленна ба транспортна хэдэ-хэдэн предприятинуудай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ баталагдаа.

Үбһэ хуряалгын шиидхэхы үе ерээ

Комсомолецуудай шухала зорилго

☆ ☆ ☆

А. ГЕРГЕСОВ,
ВЛКСМ-эй обкомой секретарь

☆ ☆ ☆

ВКП(б)-гэй обкомой IV пленум хадаа республикын хүдөө ажахые, илангаяа малажалые саашадань хүгжөөлгэдэ комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай үүргые улам дээшэлүүлхэ гэһэн ехэ зорилго манай урда табиһан байна. Тиимэһээ малажалые хүгжөөлгын эгээн шухала услови—тэжээлэй бата бэхи база байгуулгада хүдөөгэй комсомолецуудые ба союзнабэшэ залуушуулые эмхидхэн элсүүлхэ тон шухала.

Тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын тула набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ба эртын силос дараха гээшэ угаа ехэ удхашанартай. Тиимэ дээрэһээ республикымнай олон комсомольско организацинууд набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэдэ, силос даралгада элэбхитэйгээр хабаадалсана. Жэшээлхэдэ, Байкало-Кударын аймагай комсомольско эдэбхитэд хадаа набшаһата тэжээл бэлэдхэлгын түсэбэй 50 процентые комсомолецуудай хүсөөр дүүргэе гэһэн уряалтайгаар аймагай бүхы залуушуулда хандаһан байна. Комсомольско эдэбхитэдэй энэ хандалга аймаг дотороо халуунаар дэмжэгдээ. Комсомолец бүхэнэй нэгэ тонно набшаһата тэжээл бэлэдхэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн аймагай комсомолецуудай дунда дэлгэрһэн байна. Тиигэжэ набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэдэ комсомолецуудай ба залуушуулай бригаданууд эмхидхэгдэжэ, эдэ бригадануудта хамтадаа 167 комсомолецууд ба залуу колхознигууд хүдэлмэрилнэ.

Тэрэшэлэн Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай тэжээл бэлэдхэлгын бригада байгуулагдажа, үбһэ хуряалгые һайн шанартайгаар богонихон болзор соо үнгэргэхые республикын бүхы залуушуулые уряалһан байна.

Энэ уряае олохон аймагуудай комсомолецууд ба союзнабэшэ залуушуул дэмжэжэ эхилээ. Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой сенокосилкын залуу машинист нүхэр Григорьев часай графигаар хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа сезон соогоо 300 гектар үбһэ сабшаха уялга абанхай. Энэ уялгаяа тэрэнэй нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэнь лабтай. Нүхэр Григорьев мүнөө үдэр бүри 10—12 гектар үбһэ сабшана.

Ниитын адуу малда тэжээл бэлэдхэлгэдэ республикымнай эмхи зургаануудай, предприятинуудай ба һургуулинуудай комсомолецууд болон союзнабэшэ залуушуул нилээд ехэ туһа хүргэнэ.

Гэбэшье, тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө тэмсэлдэ зарим колхозуудай, МТС-үүдэй комсомольско организацинууд, ВЛКСМ-эй зарим айкомууд һулаар хабаадалсана.

Мүнөө үбһэ хуряалгын эгээл халуун үе ябажа байна. Тиимэһээ ВЛКСМ-эй айкомууд, комсомольско эхин организацинууд эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулжа, үбһэ хуряалгада шадаал һаа олон залуушуулые ба комсомолецуудые хабаадуулха ёһотой байгаа. Гэбэшье, зарим айкомууд, тусхайлхада ВЛКСМ-эй Хэжэнгын айком (секретариинь нүхэр Доржиев) энэ хүдэлмэридэ хүдөөгэй залуушуулые тон муугаар элсүүлнэ.

Тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ комсомолецуудай ямараар хүдэлмэрилжэ байһаниие, үбһэ хуряагшадай—комсомолецуудай ба залуушуулай дунда социалистическэ мүрысөөнэй ямараар дэлгэрһэниие тус айком мэдэхэгүй байна. Кировэй, Ленинэй (Дунда-Худан), Ворошиловай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй. Тиимэһээ тэжээл бэлэдхэлгэ тус колхозуудта тон муугаар ябажа байна. Мүн эндэ үбһэшэдэй дунда культурно-ниитын хүдэлмэри ябуулагданагүй, агитаторнуудаар томилогдоһон комсомолецууд агитационно-ниитын ямаршье хүдэлмэри хэнэгүй.

ВЛКСМ-эй Хэжэнгын айкомой бюро хадаа комсомольско организацинуудые тон халирхайгаар хүтэлбэрилнэ. Тэжээл бэлэдхэлгэдэ комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай ямараар хабаадажа байһан тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэнэгүй. Ажалай жаяг заршам эбдэһэн баримтанууд комсомолецуудай зүгһөө үзэгдэһэн байгаа. Ажалта үдэрэй минимум 32 комсомолецууд олоогүй байха юм. Теэд, ВЛКСМ-эй айком, тэрэнэй секретарьнууд нүхэд Доржиев ба Будаев эдэ дутагдалнуудһаа зохихо тобшолол хээгүй байха юм.

Тэрэшэлэн тэжээл бэлэдхэлгэдэ Заиграйн, Яруунын, Хориин аймагуудай олонхи колхозуудай комсомольско организацинуудай комсомолецууд һулаар хабаадалсана.

Мүнөө үедэ хүдөөгэй комсомолецуудай ба союзнабэшэ залуушуулай урда тон харюусалгатай зорилгонууд табигданхай. Үбһэ сабшалгын ба силос даралгын түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ зорилгоор хүдөөгэй залуушуулые энэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха гээшэ комсомольско организаци бүхэнэй тон шухала уялга болоно.

Костромской областиин комсомолецууд тэжээл ехээр бэлэдхэхын түлөө мүрысөөе эхилэе гэһэн уряалтайгаар Советскэ Союз доторхи бүхы залуушуулда хандаһан байна. Костромской областиин комсомолецуудай энэ үүсхэлые СССР-эй хүдөө ажахын Министерство дэмжээ.

Тиимэһээ тэжээл бэлэдхэлэй түсэбые комсомолец бүхэнэй, залуу колхозник бүхэнэй дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, Костромской областиин комсомолецуудай энэ үнэтэ үүсхэлые халуунаар дэмжэхэ гээшэ хүдөөгэй комсомольско организацинуудай шухала зорилго болоно.

Тиихэ зуураа, хүдөөгэй комсомолецууд тэжээл бэлэдхэхэ талаар үнгэрһэн жэлнүүдэйнгээ һайн дүй дүршэлые халан абаха зэргэтэй.

Гадна, комсомолецуудай зүгһөө хиналтын постнууд байгуулагдажа, үбһэ хуряалгын, силос даралгын, набшаһата тэжээл бэлэдхэлгын шанарые һайнаар шалгаха ёһотой.

Тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэриие саг болзор соонь ба һайн шанартайгаар дүүргэхын түлөө аймаг, колхоз, бригада бүхэндэ социалистическэ мүрысөөе эмхидхэхэ, агитационно-ниитын хүдэлмэри бүхы колхознигуудай дунда үргэнөөр ябуулха гээшэ комсомольско организацинуудай нангин уялга.

РЕСПУБЛИКЫН АЙМАГУУДТА ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИИН ЯБАСА ТУХАЙ

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын 1951 оной августын 1-нэй мэдээн

(түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Аймагууд	Үбһэ һуриялгэ	Силос даралга	Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ
Прибайкальска	32,3	61,5	75,0
Кабанскын	32,1	42,6	74,6
Мухаршэбэрэй	30,2	37,3	48,7
Бичурын	29,2	35,4	32,4
Бударын	27,1	40,1	32,3
Байкало-Кударын	25,8	24,3	65,8
Тарбагатайн	24,2	25,1	54,9
Кяхтын	23,7	44,1	36,8
Баргажанай	20,2	16,7	42,6
Иволгын	19,3	29,9	33,6
Закаменай	17,7	47,7	22,2
Заиграйн	17,1	15,7	70,2
Курумканай	15,6	23,3	46,3
Сэлэнгын	14,5	9,2	28,1
Түнхэнэй	13,7	43,6	80,5
Зэдын	11,3	16,6	54,6
Хориин	7,6	36,3	21,8
Торини	7,4	31,5	69,1
Хэжэнгын	6,9	48,2	31,4
Яруунын	5,0	7,9	59,9

Машинист Паньков 700 гектар үбһэ сабшаа

КЯХТА. (Телефоноор абтаба). Сенокосилкын машинистнуудай республиканска мүрысөөе үүсхэгшэ Кяхтын МТС-эй самоходно сенокосилкын машинист Георгий Паньков сезон соо 1500 гектар сабшаха гэһэн уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, июлиин 31 болотор 700 гектар үбһэ сабшаба. Мүнөө Бурдунска үргэн талада гаража, үдэрэйнгөө бүтээсые 70 гектарта хүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүл

Үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие амжалтатайгаар үнгэргэжэ, ниитынгээ адуу малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Түнхэнэй аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой № 1 бригадын гар хажууршад үдэрэйнгөө даабариие эрхим шанартайгаар 120 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Залуу колхознигууд Мария Бобкова, Прасковья Шелехова гэгшэд абаһан уялгаяа хэрэг ажал дээрэнь бэелүүлнэд. Тэдэнэр нормын ёһоор 0,40 га сабшаха аад, үдэр бүри 0,60—0,90 га сабшана.

Һанаа амар хүтэлбэрилэгшэдэй гэмэ

Курбын МТС-эй харьяата колхозууд (Заиграйн аймаг) ниитын адуу малда тэжээл бэлэдхэхэ талаар тон ехээр гээгдэжэ ябана. Үнэгэтэйн сельсоведэй Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозые абаад үзэе. Энэ колхоз 1400 центнер үбһэ бэлэдхэхэ, 2100 центнер набшаһата тэжээл суглуулха, 260 тонно силос дараха түсэбтэй юм. Теэд, мүнөө эндэ бодото дээрээ 200 гектар үбһэ сабшаһан ба 57 тонно силос дараһан байха юм.

Тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриие тус колхоз яахадаа иимэ удаанаар ябуулааб гэхэдэ, тэндэ ажалай эмхидхэлэй тон муу дээрэһээ сенокосилкануудай ба гар хажууршадай ажалай бүтээсэ тон бага байна. Жэшээнь, 5 сенокосилкануудынь 10 үдэр соо оройдоо 100 гектар сабшаа. Зарим үдэрнүүдтэ сабшалга сомолго хоёрой хоорондохи таһалдалые усадхахын тула сенокосилканууд оройдоошье зогсоогдодог байха юм. Тэрээнһээ гадна, энэ колхоз 7 сенокосилка үбһэ сабшалгада тэбиха аад, хоёрые мүнөөшье хүрэтэрөө табяагүй, табихыешье оролдоогүй байдаг. Тиихэдэ 54 гар хажууршад 10 үдэр соо миил 99 гектар үбһэ сабшаа. Колхознигууд ажалдаа орой гараад, эртэ орошодог байха юм.

Колхознигуудай ажалай эмхидхэлэй ба жаяг заршамай тон муу байһаниие доро дурсагдаһан баримта гэршэлнэ. Июлиин 26-да 40 хүдэлмэришэдтэй ба 3 сенокосилкатай үбһэшэдэй хоёрдохи бригада Халуун гэжэ участогта хүдэлмэреэ дүүргээд, Хүнды гэжэ ондоо участогта зөөгөөд, нэгэ үдэр хүдэлмэрилөөгүй байха юм.

Тиихэдэ силос даралгые тус колхоз үни хада болюулжархинхай. Үнгэрхэдөө силоснэ нүхэнүүдшье түхеэрэгдээгүй байба. Тэрэшэлэн 2000 центнер набша мүшэр бэлэдхээд, һанаагаа амаршанхай. Тэдэнэйнь 400 центнерынь ой соогоо миил ябталаатай хэбтэдэг. Колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Мурзин үбһэ хуряалгые шамдуулха гэжэ оролдодоггүй, харин үрдихэбди гээд лэ һанаа амархан һуужа һуудаг.

Колхозой партийна организаци үбһэшэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулнагүй. Бригадануудта агитаторнууд хүдэлмэрилнэгүй, тэдээндэ хэншье заабари үгэдэггүй. Партийна организациин секретарь нүхэр Г. Мурзин (колхозой бухгалтер) үбһэшэдэй бригадада ерэдэггүй, колхозойнгоо конторододо һуужал байдаг юм.

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо мүн лэ иимэ байдал үзэгдэнэ. Тус колхоз үбһэ сабшалгынгаа график таһалдуулһан, силос даралга ба набшаһата тэж лэдхэлгые болюулжархиһан юм. Үбһэ хуряалга дээрэ к нигуудай ажал тон муугаар хэгдэнхэй. Эндэ 4 морин с силкануудһаа бүридэһэн үбһ шалгын машинна агрегат ху рилдэг. Зарим сабшалангынь бэрлэгдээгүй гү, али бол шулуутай газарта сабшуул машинынь бүтээсэ тон бага даг, заримдаа машинаншье шэдэг байна. Тэрээнһээ гадн агрегадай сабшаһан үбһэн донгүй, мүр дээрээ удаан х Жэшээнь, 60 гектарай сабша үбһэн 5 үдэр соо хуряаг хэбтээ. Үбһэ хуряалга ба со до хүнүүдые нэмэжэ гар орондо колхозой правлениин рүүлэгшэ нүхэр Ерженин эн гадые 2—3 үдэр байлгажа, шалга хуряалга хоёрой хоор хи забһарые усадхадаг.

Үбһэ хуряалга дээрэ хүд рилжэ байһан колхознигууда да ниитэ-политическэ хүдэл ябуулагданагүй. Колхозой па на организациин секретарь Потемкин Заудинск гэжэ г хүдэлмэрилдэг гансал бриг байражаад, ондоо бригада оройдоошье ябадаггүй юм. Т дэ үбһэ сабшалгын-машинна гадта агитатор оройдоошье б гүй, бүхэли һара соо газе абангүй байдаг.

Курбын машинно-трак станци колхозуудта тэжээл б хэхэ түсэбөө дүүргэнэгүй. МТС-эй үбһэ сабшалгын-ма агрегадууд колхозуудай 3600 тар талмай сабшаха түсэбтэ хэтэй хамта, июлиин 25 бо оройдоо 150 гектар сабшаһан ха юм. Тиихэдэ нэгэшье тонн лос дараагүй. Тракторна 2 си резкэнүүд ашаглагданагүй. Тэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие т дуулжархёод, МТС-эй дирек нүхэр Воробьев һанаа ам һуужа байна.

Тиихэдэ олон колхозуудай тэлбэрилэгшэд элдэб шалтаг баряад, МТС-эй механизму ашаглахаа арсана. Жэш Сталинай нэрэмжэтэ колхозо рүүлэгшэ нүхэр Базаров «тра на сенокосилкаар сабшаха та жатай участогууд үгы» гэжэ таад, тракторна сенокосил арсаһан байха юм. Тэрэш «Улаан-Эрхирик» колхозой т лэгшэ нүхэр Санжиев тракт силосорезкые тоодоггүй.

Заиграйн аймагай колхозуу наа амаржанги ябадалаа ог орхижо, адуу малдаа тэжээлэ та бэхи база байгуулхын түлө байһан бүхы арга боломжону элсүүлхэ зорилготой.

А. Захар

Үгэеэ үнэн хэрэг дээрэнь бэелүүлнэ

Кяхтын МТС-эй самоходно сенокосилкын машинист Георгий Паньковой патриотическа уряае халуунаар дэмжэжэ, Үдын МТС-эй самоходно сенокосилкын машинист Даниил Машанов туһалагшагүйгөөр үдэр бүри 45 гектар, тиихэдэ сезон соо 1200-һаа үсөөн бэшэ гектар үбһэ сабшаха уялга абаа һэн.

Энэ машинист абаһан уялгаяа хэрэг ажал дээрэ нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ байна. Хориин аймагай Үдын сомсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, Даниил Машанов ажалайнгаа темпые үдэрһөө үдэртэ хурдадхана. Мүнөө үдэр соо 40—45 гектар үбһэ эрхим шанартайгаар сабшадаг болоо.

—45 гектар хадаа үшөө бага показатель гээшэ,—гэжэ нүхэр Машанов хөөрэнэ.—Энэ гайхамшагта машиные бүри үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглахын түлөө тэмсэнэб.

Тэрэшэлэн «Пламя» колхозой сабшалан дээрэ хүдэлмэрилдэг тракторна агрегадай тракторист Вахрушев, машинистнууд Николай Краснопеев, Василий Краснопеев гэгшэд үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа, үдэрэйнгөө даабаринуудые саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ. Үдэр ерэхэ бүри машинист Паньковой уряалые дэмжэгшэдэй тоо аймаг дотор улам олошорно.

Б. Намжилон.

Колхозой сабшалан дээрэ

Наранай гарахаһаа бүри урид огторгойн хаягай улаан хизаарай хирхагтан байха үедэ Шаралдай тосхон һэрижэ, уданшьегүй колхознигууд ажалдаа яаран ошонод. Хоёрдохи бригадын моридой хорой соо хүн зон олон. Тэдэнэр мориидоо яаралтайгаар тэргэлээд, сабшалан тээшэ хатарганал.

—Манай бригада эндэхэнэ ойрохон хүдэлмэрилнэ. Тиимэһээ эхэнэрнүүд гэртээ ерээд, үглөөгүүр ажалдаа хожомдонгүй ошодог юм,—гэжэ бригадир Венедикт Гурьянович Павлуцкий тайлбарилна. Хамагай һүүлдэ хүхэ костюмтай нэгэ залуу хүбүүн бригадирта ерэжэ хандаба:

— Венедикт Гурьянович, намда хажуур үгыт, ошожо сабшахамни.

— Үгы ши, Сергей, МТС-тээ хүдэлмэрилхэеэ болёо гүш?—гэжэ бригадир гайхана.

— Мүнөөдэр минии амаралта. Иимэ халуун хүдэлмэриин үедэ гэртээ һууха дурамгүй, — гэжэ мүнөөхи хүбүүн харюусаад, бригадирай үгэһэн хажуур үргэлөөд гаража ошоно.

— Энэ хүбүүн Гашэйн МТС-тэ хүдэлмэрилдэг юм даа. Сүлөөтэй сагтаа минии бригадада туһалдаг,—гэжэ бригадир хөөрэнэ. Удаань, бригадын тоо бүридхэлшэ, коммунист-агитатор Носковто хандана:

— Филипп Константинович, би нэгэ бага һаатахамни гээшэ ха. Түмэршэ, молошо дархашуулда ошохомни. Тарянай машинанууд бэлэн болобо ёһотой. Ши силос даргшад, набшаһата тэжээл бэлэдхэгшэдтэ ошоол даа. Илангаяа, шанар. Шанарыень хараарай. Үдэрэй сайлалганай үедэ үйлэдбэриин зүблөө хэхэбди.

— Шэнэ газетэ абаад ошооройтыл, — гэжэ урдаһаань захяад, Филипп Константинович бригададаа ошохоор гараба. Коммунист Носков эрхим агитатор юм. Үбһэ хуряалгын эхилхэһээ урид колхозой партийна организаци тэрээниие тарянажалай хоёрдохи бригадада эльгээгээ һэн. Нүхэр Носков бригадынхидай дунда ехэ хүндэтэй болонхой.

Уданшьегүй, үбһэшэдэй бригадада хүрэжэ ерэбэбди. Хоёрдохи бригадын сабшалан Сулхара горхоной хоёр эрьеэр һунана. Сабшалан һайжаруулха, уһалха хүдэлмэринүүдые хэһэн колхознигуудай ажал миин хосороогүй, үбдэг тулама үндэр ногоон ургаал долгилон байна. Үглөөгүүрһөө үдэшын харанхы болотор сабшалан дээрэ тракторнуудай дүнгинөөн, гар хажуурнуудай хачхинаан замханагүй. Сабшалангай нэгэ захаһаа зай забһаргүй олон бухалнууд, томо томо һүрнүүд аржылдан бодоод, саг үнгэрхэ бүри олошорон, тобойлдоно. Энэ бригада 465 гектар сабшалангай талмай сабшажа, 6900 центнер үбһэ хуряаха, 212 тонно силос дараха ба 800 центнер набшаһата тэжээл бэлдэхэ түсэбтэй юм.

— Даабаримнай ехэ. Тиигэбэшье, тэрээнээ болзорһоонь урид дүүргэхэбди. Үшөө ойн соорхойнуудые сабшаха һанаатайбди, — гэжэ нүхэр Павлуцкий хөөрэнэ.

Горхоной захын бургааһа шугытай участогуудые душөөд гар хажууршад сабшажа ябана. Эндэ нормоёо дүүргэдэггүй нэгэшье хажууршан үгы юм. Олон хажууршад 0,40 гектарай орондо үдэр соо гектар хүрэтэр сабшана.

Талын арюун сабшалан дээрэ тракторна ба морин сенокосилканууд хүдэлмэрилнэ. Тракторна агрегат гурбадахи скоростёороо сабшана. Сенокосилкануудые хоёр адлихан залуу хүбүүд жолоодожо ябаба.

— Иван Красиков Иван Овчинников хоёр гээшэ. Бэрхэ хүбүүд юм,—гэжэ бригадир хөөрэнэ. — Үдэр бүри 20 га сабшаха уялга абаһан аад, 25 га хүрэтэр сабшадаг. Һаяхан, хоёр үдэр соо 60 гектар сабшаа!

Таби гаран колхознигууд тармалга, бухаллалга ба сомолго дээрэ хүдэлмэрилдэг. Сабшалга хуряалга хоёр нэгэ доро ябуулагдажа, тэдээнэй хоорондо забһар гаргагданагүй.

Үдэрэй эдеэлгэн болобо. Повар эдеэ аягалжа, сүлөөгүй хүдэлмэрилнэ. Мүн сагаан толгойтой хоёр үбгэд хажуур сохино. Тэдэнэр миин һуужа шаданагүйбди, бригададаа абыт гэжэ гүйһан байгаа. Үндэр наһатай бэшэшье үбгэд бригадада эллэб ажал хэчэ. Шамбай хүдэр хүбүүд басагад, бэреэд ба эрэшүүл ногоон зүлгэ дээгүүр эдеэлжэ һууна.

— Мүнөөдэр бригадирнай яагаа уруу дуруушаг гээшэб даа. Һанаагаа ехээр бү зобол даа, Венедикт Гурьянович, нэгэдэхи бригадаһаа тугынь буляахал байхабди, — гэжэ нэгэ эхэнэр хүхюунээр дуугарна. Эндэ һуугшад барандаа дарьяа табилдан зүбшөөнэд.

— Таанадай һанаагаа зобохогүйлэтнай, олоо би юундэ һанаагаа зобохобиб, — гэжэ бригадир энеэбхилнэ.

— Болиит, бидэтнай хэдэгээл хээд лэ байхабди, — гэжэ нэгэ эхэнэрэй дуугархадань, бууралтолгойтой үбгэн тодожо абан:

— Теэд яахадаа тугаа абхуулаа зонбибди? — гээд, хажуу тээһээнь оролсоно.

— Мааналайл муугаар хүдэлмэрилһэнһөө болоо, — гээд мүнөөхи эхэнэр ууртайшагаар тунтагад гэнэ.

— Дэмы бү тоосолдогты, зүблөөн дээрэ хэлсэхэбди,—гэжэ тоо бүридхэлшэ-агитатор Филипп Носков энэ халуун хөөрэлдөө замхааба.

Үдын эдеэлгэнэй үедэ Кореядэхи байдал тухай агитаторай хөөрэлдөө хэһэнэй һүүлээр бригадир Павлуцкий колхоздо тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай хэлэбэ:

—Бидэнэр һайнаар хүдэлмэрилөөбди. Теэд нэгэдэхи бригада маанадһаа үлүү һайнаар хүдэлмэрилөө бшуу. Тиимэһээ колхозой правлени болон парторганизациин, мүн сельсоведэй дамжуулгын Улаан туг абаха ёһоороо абаа. Гэбэшье, һүүлшын табан хоног соо бидэнэр үбһэ хуряалгынгаа темпые нилээд хурдадхажа шадаабди. Мүнөө үдэшэ правленидэ мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагдахань. Улаан тугуудынай маанадтаа бусахань гэжэ һананаб. Тиигэбэшье, бидэнэр амжалтаараа дашуурха эрхэгүйбди. Ниитынгээ адуу малда бардам хүрэхэ һайн шанартай үбһэ тэжээл бэлдэхэ зорилготойбди. Тэрээнээ эрхэбшэ дүүргэхэ ёһотойбди...

— Зөөб, зүб, — гэлдэжэ колхознигууд бригадирайнгаа үгые халуунаар дэмжэнэд.

...Колхознигууд үнэхөөрөө оролдосо ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Ангама халуун үдэршье байг, бороо үһөөтэйшье байг, тэдэнэр эсэшэгүйгөөр ажаллана. Бороотойдо силос даралаг, набшаһата тэжээл бэлэдхэдэг ба бусад хүдэлмэринүүдые хэдэг юм.

Нүхэр Павлуцкий өөрынгөө хүдэлмэриие һайн мэдэдэг, колхознигуудай ажалые зүбөөр эмхидхэжэ шададаг, дутуу дундануудые саг соонь оложо, дары заһадаг дүршэл ехэтэй бригадир юм. Үбһэ хуряалгын урда тээ бригадирнуудай кустовой зүблөөн дээрэ нүхэр Павлуцкий бригадые хүтэлбэрилдэг дүршэл тухайгаа нилээд туһатай юумэ колхозуудай бригадирнуудта хөөрэжэ үгөө һэн. Нүхэр Павлуцкий бригадынгаа гэшүүн бүхэнэй ямар байдалтай байһаниие нь, ямар юумэдэ хэрэгтэй болоһыень мэдэжэ байдаг ба дары туһалдаг юм. Венедикт Гурьянович колхознигуудай дунда тон ехэ хүндэтэй.

— Ажабайдал урагшаа ябажал байна, — гэжэ нүхэр Павлуцкий хөөрэнэ, — тиимэһээ бидэнэр нэгэ газартаа байха ёһогүйбди. Агротехникэ ба хүдөө ажахын шэнэ машинануудые мэдэнгүй колхозно ажахые хүтэлбэрилхын аргагүй. Тиимэһээ өөрынгөө эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ хүдэлмэрилнэб, номууд, журналнууд болон мэргэжэлтын зүбшэлнүүдые уншанаб, агрономууд, механигууд ба бусад мэргэжэлтэдтэ хандажа, туһаламжа абанаб. Тиихэ зуураа, яагаад ажаллаха тухай колхознигуудаа дам һургадагби.

... Үдэшэ орой тосхоной улицаар дуулалдаһаар колхознигууд ажалһаа бусана. Колхознигуудай гэрнүүдтэ электрын лампочканууд яларжа, саг ерэхэ бүри одо мүшэд шэнгеэр улам олошорно. Венедикт Гурьянович Филипп Константинович хоёр колхозой конторо тээшэ яаранад.

— Мүнөөдэр хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар ажаллаабди. Үбһэ сабшалгын график 150 процент, бэшэ хүдэлмэринүүд 130 процент дүүргэгдээ, — гэжэ тоо бүридхэлшэ Филипп Носков баярт хөөрэнэ.

Колхозой конторын шэ байшан соо правлениин гэ бригадирнууд, тоо бүридхэ фермэнүүдые даагшад сугл Колхозой правлениин түрүү Парфен Иванович Родионов циалистическэ мүрысөөнэй үдэрэй дүнгүүд тухай хэлэбэ. хозой правлениин ба парто зациин дамжуулгын Улаан ту рысөөндэ түрүүлһэн тарянаж хоёрдохи бригадада барюулаг тухай нүхэр Родионов мэдэ тэжээл бэлэдхэлэй саашанх рилгонууд тухай хөөрэбэ.

— Манай эрхим луговод Иванович Володиной хүтэлбэр ро тэжээл бэлэдхэлэй бригада шалан һайжаруулгаар үнгэр хабартаа нилээд ехэ хүдэл хээ. Тэдэнэй ажал миин хос гүй. Сабшалан дээрэмнай но гайхалтай һайнаар ургаа. Тэ ашаар мүнөө жэлдэ 500 га газар хоёрдохёо сабшахабди мянган центнер үбһэ, 5 м центнер набша мүшэр бэлэд 450 тонно силос дараха ар аргатайбди. Энэ зорилгоёо бид нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэх тойбди.

— Дүүргэхэбди! — гэжэ бр дирнууд батална.

Уданшьегүй, зүблөөн дүүр Колхозой түрүүлэгшын орло парторганизациин секретарь дор Родионович Фетисов, ко нист Савестьян Гурьянович П луцкий хоёр ханын газетын жээтэ номер гаргахаяа үлэнэд.

Иигэжэ, Мухаршэбэрэй айм «Гигант» колхозой гэшүүд м бардам хүрэхэ тэжээл бэлд түлөө зоригтойгоор тэмсэжэ б на.

С. Зол

Таряа хуряалга газаа ороо

Иволгын аймагай «Мартын 8» колхозой тарян һайнаар ургаад, халюуран харагдана. Намарай таряанай ургаса илангаяа һайн. Тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриие эршэтэйгээр ябуулжа, юрэнхыдэнь таряа хуряалгын эхилтэр сүм дүүргэхээр эндэхи колхознигууд тэмсэлтэеэ хамта, таряа хуряалгада бэлэдхэлые үргэнөөр ябуулна.

Артелиин хоёр кузницада үглөөнһөө үдэшэ болотор түмэр түхэйн абяан замхадаггүй. Эндэ түмэршэ дархашуул Брянский ба Ромашевский гэгшэд жаткануудые, таряа сэбэрлэдэг машинануудые заһабарилнад. 3 жатка, орооһо сэбэрлэдэг 7 машина бэлэн болоо. Тиихэдэ амбаарнууд, складууд, мэшээгүүд, хайрсагууд, тэргэнүүд, тоног зэмсэгүүд бэлэдхэгдэжэ байна.

Мүн «Улаан Оронго» колхоз таряа хуряалгада муу бэшээр бэлэдхэнэ. Эндэ 8 жатка, нэгэ молотилка, 4 сортировко, 10 склад заһабарилагдаа.

Иволгын МТС-эй механизаторнууд комбайнуудаа хүсэд бэлэн болгоод, үглөө мүнөөгүй поли дээрэ гарахаяа байна. Түрүү комбайнернууд Доржиев, Дашинимаев гэгшэд сезон соогоо 600 гектар хуряаха, алмаһан горючяараа 10-дахи үдэрөө хүдэлмэрилхэ уялга абаа. Мүн Саянтын МТС-эй комбайнернууд иимэнүүд уялгануудые абанхай.

Зүгөөр, шэнэ ургасые хуряалгада аймагай бүхы колхозууд иимээр бэлэдхэнэгүй. «Осоавиахим» колхозой таряан һайнаар ургаа. Эндэхи 100 гектар намарай таряан бүришье һайн. Хэдыхэн хоногһоо энэ участогые хадажа захалхаар болохонь. Гэбэшье, колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Зайцев таряа хуряалгада бэлэдхэлые ехэл нобшоор ябуулжа байна. Энэ колхозой поли үндэр, хаялга, хада газарта юм. Тиимэһээ комбайнай ябахада таарамжагүй, нилээд ехэшэг талмайе жаткаар, гараар хадахаар юм. Тиин хуряалгын машиные тон һайнаар заһабарилжа, таряа хадалгын захаламсаар ямаршье һаадгүйгөөр ябуулха гэжэ бодохо ёһотой байгаа. Гэбэшье, эндэ оройдоо 2 жатка заһабарилагдаад, бэшэниинь бэлэн болоодүй. Мүн ороохо сэбэрлэдэг машинанууд хүсэд заһабарилагдаагүй. Таряа хадагалха складууд, амһартанууд, тэргэ тоног оройдоо түхеэрэгдэнэгүй.

Мүн XVII партсъездын, Маленковой, Молотовой, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозуудта таряа хуряалгада бэлэдхэл оройдоо захалагдаадүй байһаар. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Карпуков) хуряалгын нэгэшье машина бэлэн болгоодүй байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус колхозой таряа хатааха сушилка һарабшагүй дээрэһээ сохигдоһон таряаниинь хэдэн үдэр соо гүрэндэ тушаагдангүй хэбтэдэг байгаа. Мүнөөшье тэрэл хэбээрээ байна.

Тиихэдэ Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо жэл бүри 2 комбайн, 5—6 жатка таряа хададаг юм. Түрүүшын үдэрһөө захалаад эдэ машинанууд ехэ таряа сохижо гаргахань лабтай. Энэ таряае эюулжэ абаха амһарта үгы, амбаарнуудынь бэлэн бэшэ байна. Полевой стандахи таряанай складууд һандархай хэбтэнэ. Зерносушилканууд бэлэн бэшэ. Тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Шубин хүнүүдые гаргахаар хэбэртэй аад, юумэ хээдүй байна. «Тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэридэ һамаараад лэ, таряа хуряалгада бэлэдхээдүй байнабди» гэжэ Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыденов хөөрэнэ.

Үлэр саг ошожол, таряа хуряалга ойротожол байна. Хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые ээлжээнэй ёһоор ябуулдаг Цыденов, Шубин, Карпуков мэтын хүтэлбэрилэгшэд таряа хуряалгада дээрээ ортохоо байна.

Б. Бадмаев.

Түгэс бэлэн

Бичурын аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд энэ зундаа таряагаа һайнгаа буртаг үбһэ түүжэ, харууһалжа байһанайнь ашаар таряаниинь һайнаар ургажа байна.

Мүнөө тус колхозой гэшүүд баян ургаса гээлтэгүйгөөр хуряажа абахын тула оролдон, таряа хуряалгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахань. Колхозой түмэршэ дархашуул Василий Новокрещенных ба Матвей Новокрещенных гэгшэд таряа хуряалгын машинануудые бултыень шанар һайнтайгаар заһабарилаа. Модошо дархашуул наран сушилка бэлэн болгоод, нэгые шэнээр бариба. Мүн комбайнай бункерһаа ороохо эюулжэ абаха хайрсагууд түхеэрэгдэһэн ба хушалтатай хоёр ток бэлэн болонхой.

А. Шулунов.

Тракторна хүдэлмэриин түсэб дүүргэбэ

Баргажанай машинно-тракторна станциин эрхим трактористнууд И. П. Колмаков, тэрээнтэй сугтаа нэгэ трактораар хүдэлмэрилдэг И. Д. Иванов гэгшэд хабарай тарилгын үедэ эсэшэ сусашагүйгөөр ажалладаг һайнгаа ашаар тракторна хүдэлмэриин жэлэй даалгабарине 117 процент дүүргэбэ. Тэдэнэр АТЗ маркын трактораар 1286 гектар газар (зөөлэн хахалалгаар тоолоходо) элдүүрилһэн, 3360 килограмм горючи алмаһан байна.

Мүн тус МТС-эй трактористнууд Х. Ямалиев, Д. Бишидаев гэгшэд тракторна хүдэлмэрич жэлэй түсэбые 100—108 процент дүүргэжэ, 1500—2000 килограмм горючи алмаба.

ХҮНДЭТЭ АЙЛШАД

Эдир пионернууд Улаан тугта Амурска флотилиин морягуудтай уулзаба. Пионернууд Уһан-Сэрэгэй Флодой һайндэртэй дашарамдуулан, советскэ морягуудые халуунаар амаршалаа.

Тэндэ суглараһан пионернууд мүнөө зунлаа хэр зэргэ амаржа байһан тухайгаа морягуудта хөөрэжэ үгөө.

«Парти, правительствын ба нүхэр Сталинай бидэнэр тухай саг үргэлжын халуун анхаралай ашаар эжы, абагүйгөө мэдэдэгшьегүйбди», — гэжэ үхибүүдэй байшанда хүмүүжүүлэгдэгшэд морягуудта хэлэбэ.

Үгэ хэлэлгын һүүлээр, үхибүүд өөһэдынгөө дуратай дуунуудые дуулаа, морягууд тухай, инаг вожэь Сталин тухайгаа шүлэгүүдые уншаба.

Пионернуудэй гүйлтаар айлшад «Яблочка» гэжэ өөһэдынгөө матросско танцые наадажа үгэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улаан тугта Амурска флотилиин морягууд (зүүн гарһаа) Ф. Д. Ошуров, И. И. Чайковский, А. М. Истенков гэгшэд пионернуудэй дунда байна.

Э. Брюханенко.

Курумканда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха

Олониитэ колхознигуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха гэжэ ВКП(б)-гэй обкомой V-дахи пленумэй тогтоол соо заагданхай. Ажахын ба политическэ зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэлгэ политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайнаар ябуулгаһаа нилээд дулдыдана.

Гэбэшье, Курумканай аймагай культурно-гэгээрэлэй олохон эмхи зургаанууд энэ зорилгые хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ. Жэшээ болгон Могойтын сомоной хүдөөгэй клубые абаад үзэе. Тус клуб Баргажанай МТС-эй дэргэдэ байгуулагданхай. Теэд, албахаагшадай ба хүдөөгэй мэргэжэлтэдэй улам ургажа байгаа культурна эрилтые тэрэ хангажа шаданагүй. Яахадааб гэхэдэ, эндэ арад зоной дунда лекци ба элидхэлнүүд үнгэрэгдэдэггүй, уранһайханай самодеятельностиин кружок хүдэлмэрилдэггүй байна. Тус клубые даагшань түргэ түргөөр һэлгэгдэдэг юм. Тиин мүнөө үедэ энэ клуб хаалтатай байна. Тэндэхи территориальна партийна организаци ба сомоной Совет клубайнгаа хүдэлмэриие һайжаруулхын тула ямаршье хэмжээ абанагүй.

Кировэй нэрэмжэтэ колхозой клубые даагша нүхэр Гатапов культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие һайжаруулха хэрэгтэ анхаралаа табидаггүй, «намһаа саагуур» гээд лэ ябадаг юм. Тэрэшэлэн колхозой правлени клубаа уран гоёор шэмэглэн түхеэрхэ гэжэ оролдодоггүй байна. Колхозой центртэхи радиоузелшье хаагдашанхай. Энэ тосхондо багшанар, агрономууд, зоотехнигүүд ба бусад мэргэжэлтэд яһала олон. Тэдэнние энэ хэрэгтэ нүхэр Гатаповай хабаадуулдаг һаань, клубайнь хүдэлмэри һонирхолтой ба гүнзэгы удхатай болохо һэн. Зүгөөр, нүхэр Гатапов энээн тухай бододогшьегүй юм.

Мүн Молотовой нэрэмжэтэ колхозой клуб (даагшань нүхэр Тудубон), Калининай нэрэмжэтэ колхозой клуб иимэрхүү байдалтайнууд. Тус колхозуудай центрын радиоузелнууд тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Фермэнүүд ба бригаданuудтань радиоприёмнигууд тодхогдоогүй. Малшадай дунда лекци ба элидхэлнүүд, илангаяа бурят-монгол хэлэч дээрэ уншагдадаггүй шахуу. Хаа-яа уншахадаашье, ород хэлэн дээрэ зохёогдоһон лекциие бурят-монгол хэлэн дээрэ муугаар оршуулһан дээрэһээнь ойлгосогүйгөөр хэлэгдэнэ.

Мүргэнэй сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, Дыренэй сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ, Харамодоной сомоной Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудаар хэблэл захилга тон муугаар эмхидхэгдэнхэй. Тус колхозуудай холын гүүртэнүүд ба фермэнүүдтэ хүдэлмэрилдэг малшад «Бурят-Монголой үнэн» ба «Курумканай колхозник» гэжэ аймагай газетэнүүдые, журналнуудые оройдоошье абадаггүй юм.

Дээрэ дурсагдагша колхозуудай тарянажалай бригадануудта ба малажалай фермэнүүдтэ кинокартина тон үсөөн харуулагдана. Сагаан нуур ба Туракин нютагуудай ажалшадта бүхэли жэл соо нэгэшье дахин кино харуулагдаагүй. Зүгөөр, тэндэ 250 шахуу малшад ажаһуудаг юм.

Аймагай культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд ном зөөлгые эмхидхэнэгүй. Иимэ дээрэһээ хүдөөгэй библиотекэнүүдтэ һаянай шэнэ номууд абтахаяа болишоо. Жэшээнь Харамодоной хүдөөгэй библиотекэдэ (даагшань нүхэр Б. Будаин) Х. Намсараевай «Үүрэй толон», Ж. Тумуновай, Ц. Галсановай ба Бурят-Монголой залуу уранзохёолшодой номууд оройдоо үгы юм.

Мүн аймагай колхозуудаар харуулан ойлгуулха агитаци муугаар эмхидхэгдэнхэй. Олон колхозуудта ханын газетэнүүд, «дайшалхы хуудаһан» ба «молни» гаргагданагүй. Үнгэрэгшэ жэлэй август соо ханын газетэнүүдэй редакторнуудай семинар болоходоо, 1951 оной январь соо ханын газетэнүүдэй конкурс соносхохо гэжэ тогтоогдоһон байгаа. Тэрэнь мүнөөшье хүрэтэр болоогүй.

Аймагай культурно-гэгээрэлэй таһаг (даагшань нүхэр Бухаев) клубуудые, уншалгын байшангуудые саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ уялгатай байһан аад, тэрэнээ дүүргэжэ шаданагүй. Тус таһагай хүдэлмэрилэгшэд колхозуудаар тон үсөөн ябадаг. Хүдөөгэй культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдтэ бодото туһаламжа оройдоо үзүүлэгдэдэггүй.

Д. Дондупов.

„Бурят-Монголой үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

„ЗЭДЫНХИД МОДО УРАДХУУЛГА ТАҺАЛДУУЛНА"

Июниин 27-до манай газетэдэ иимэ гаршагтай статья толилогдоһон юм. Зэдын аймагай колхозууд модо урадхуулгада хүнүүдые гаргаха түсэб дүүргэнэгүй, аймсоведэй гүйсэдком өөрынгөө тусхай тогтоол бэелүүлнэгүй гэжэ статья соо хэлэгдэһэн байгаа.

Манай редакцида БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо дурсагдаһан баримтанууд бултадаа тодороо. Тус статья аймсоведэй гүйсэдкомой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаа. Түсэбэй ёһоор модо урадхуулгын ажалда хүнүүдые хүсэд гаргаха гэжэ нютагай Соведүүдэй ба колхозуудай правлениин түрүүлэгшэнэрые уялгалһан байна.

„БЭЛШЭЭРИДЭ НАЙДАҺААР"

Кударын аймагай зарим колхозууд малдаа тэжээлэй база байгуулха хэрэгтэ анхаралаа табинагүй, мал үсхэбэрилгын хуушанай методтэ—бэлшээридэ найдаһаар гэжэ манай газетын июниин 23-най номерто толилогдоһон иимэ гаршагтай статья соо хэлэгдэһэн байгаа.

Статья соо заагдаһан баримтанууд бултадаа зүб байба. Дурсагдаһан дутагдалнуудые усадхаха талаар аймсоведэй гүйсэдкомой зүгһөө хэмжээнүүд абтаа. Мүнөө аймагай колхозуудта 310 хүнһөө бүридэһэн тэжээл бэлэдхэлэй 17 бригаданууд эмхидхэгдээд, хүдэлмэриилжэ байна. Аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Агафоновые ба тус таһагай агроном-кормовик нүхэр Чекинине колхозуудай тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудаар ябажа, зохихо туһаламжа үзүүлхыень аймсоведэй гүйсэдком уялгалаа,—гэжэ аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Марков манай редакцида мэдээсэбэ.

„НАБШАҺАТА ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭ МУУГААР ЭМХИДХЭГДЭНЭ"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын июлиин 4-нэй номерто толилогдоо һэн. Статья соо Мухаршэбэрэй аймагай колхозуудаар набшаһата тэжээл бэлэдхэлгые муугаар эмхидхэжэ байһан тухай хэлэгдээ һэн.

Манай редакцида Мухаршэбэрэй аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Кондратюковой мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо дурсагдаһан баримтанууд бултадаа зүб байба.

Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ ба малай байрануудай заһабарилга түргэдхэхэ тухай асуудал тарянажалай, барилгын ба тэжээл бэлэдхэлэй бригадануудай бригадирнуудай, колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй ба зооветеринарна мэргэжэлтэдэй хабаадалгатайгаар һаяхан үнгэргэгдэһэн кустовой зүблөөнүүд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ хараалагдаба.

АРАДАЙ ҮЛЬГЭРШЭ АПОЛЛОН ТОРОЕВ

Гэр соонь абяа шэмээгүй. Гансахан бүхөөр унтаһан зургаа наһатай Евгений хүбүүнэйнь ба табатай Октябрина басаганай хурхиралдахань дуулдана. Аполлон Андреевич хэһэн хэрэгээрээ һамааршоод, сүлөө түргөөр ошожо үүр сайха болоһыеншье обеёорногүй. Американска булимтарагшадта эсэргүү корейскэ арадай баатар тэмсэл тухай шүлэг тэрэ зохёожо һууна.

Поэт-үльгэршын түрэһэн нютаг Шунтаһаа Корейскэ Арадай Демократическа Республика нилээд холо. Зүгөөр, корейскэ эрэлхэг хүбүүд ба басагадай тэмсэлэй зорилго эрмэлзэлгэнь поэдэй зүрхэндэ тон дүтэ юм. Тороев хадаа капитализм гээшэ юун бэ, помещигүүд, баяд, ноёд гээшэ хэд бэ гэжэ багаа ябахаһаа хойшо мэдэхэ болоо һэн. Хаанта засагай хатуу шанга дарлалта мүлжэлтые тэрэ бэеэрээ үзэһэн, хараһан байна.

Аполлон Андреевич эдир наһаяа яажа үнгэргэһэн тухайгаа намдуу аажамханаар хөөрэжэ шададаггүй юм. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй эсэгэнь 23 жэлдэ нютагай баяшуулда зарса ябаа юм. Тиигэбэшье, бүлэеэ бүгэдыень тэжээжэ шадахагүй дээрэһээ таба наһатай Аполлон хүбүүгээ баянай үхибүү харууһалагша болгон үгэһэн байгаа. Аполлон долоотойдоо кулак Ефим Трубачеевэй газар борнойлжо эхилээ һэн. Энээнһээ хойшо батрак эсэгынгээ зэмаар тэрэ ябажа эхилээ бэлэй.

Эдир ябахадаа тэрэ Иркутска ипподром дээрэ болоһон һорёондо хабаадалсажа, эзэнэйнгээ моринһоо унаад, нюдөө гэмтээгээ һэн. Томско поликлиникэ ошожо, нюдөө аргалуулха гэхэдэнь, тэрээндэ 300 гаран түхэриг хэрэгтэй болоһон байгаа. Тороев туһа хүргыт гэжэ эзэндээ хандаа һэн.

— Нюдэеэ аргалуулжа, хараатай болоо хадаа би бүхэли наһандаа батрагшни болохоб, — гэжэ тэрэ гуйгаа юм.—Харгыдамни ба аргалуулхадам хэрэгтэй мүнгэ үгыт даа...

— Ши урдынгаа үри үшөө түлөөгүйш, — гэжэ өөрын магазинтай, тээрмэтэй ба таряалангай дүшэ юһэн десятина газартай баян Ефим Трубачеев зандаржархёо һэн. — Намда гурбан зууһаа байха гурбаншье түхэриг үгы.

...Хүсэтэ «Аврорын» ехэ буугай абяан хархис хаанта Россин бүхы газар дайдые доһолуулан, Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин болоһыень мэдээсэжэ, үеын үедэ дарлалта мүлжэлтэ доро байһан арадуудта зол жаргал асарһан байгаа. Хараагүй болоһон батрак-бурят Аполлон Андреевич баяд ноёдгүйгөөр, дарлалта мүлжэлтэгүйгөөр ажаһууха ажабайдалаа эхилээ һэн.

Гэрэлтэ һайхан ерээдүй тээшэ хүгжэлтын үргэн зам нээгдэжэ, эрхэ сүлөөтэй, тэгшэ эрхэтэй шэнэ байдал эхилээ һэн. Түрэл орондомнай хариин интервентнүүдэй ба контрреволюционно бандануудай дайн сэрэг үүдхэхэдэнь, Тороев нэгэшье минута бодолгото болонгүйгөөр советскэ засагай түлөө тэмсэгшэдэй зэргэдэ жагсаһан байгаа.

Революционно шэнэ дуунуудые үльгэршэ зохёожо, тэдэнииень Боханой залуушуул дууладаг бэлэй. Багша Николай Васильевич Багаевтай хамта Тороев болбол баяшуулда эсэргүү үгытэйшүүлэй тэмсэл тухай зүжэгүүдые зохёожо, нютагайнгаа клубта табидаг һэн. 1919 ондо Аполлон Андреевич Сибириин партизануудай хүтэлбэрилэгшэ Нестер Александрович Каландарашвилитай танилсажа, партизанска отрядуудые эмхидхэхэдэнь туһалалсаһан байгаа. Мүн түрүүшын бурядай партизанска отрядуудай командир Павел Балтахиновтай хамта тэрэ арад зоной дунда агитационно хүдэлмэри ябуулжа, дайсадтай тэмсэхыень уряалдаг һэн. Тиигэжэ Тороев гражданска дайнай үедэ ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа.

Гражданска дайн илалта түгэсөөр дүүрэжэ, оромнай амгалан тайбан ажалдаа ороо һэн. Хүгжэн мандажа байгаа бурят-монгол арадаймнай ажабайдал сталинска табанжэлнүүд соо үндэһөөрөө хубилаа. Тиихэтэйнь хамта А. А. Тороев өөрынгөө творческо оюун бэлигые ба хүсэл зоригоо улам бадаруулаа.

Аполлон Андреевич бэлигтэй үльгэршэн гэжэ суутай болоо һэн. Бурят-монгол эпическэ поэзиһээ 100 мянганһаа дээшэ мүр тиихэ үедэ сээжээр мэдэдэг һэн. 1934 ондо Боханой аймагай Шунта нютагта Улан-Удэһээ уранзохёолшо Хоца Намсараев ерэжэ, үльгэршэнтэй удаан хөөрэлдэһэн, үльгэрнүүдыень, дуунуудыень, оньһон үгэнүүдыень, таабаринуудыень шагнаһан байна. Энэ жэлдээ Тороев Улан-Удэ ерэжэ, советскэ литературатай бүри һайнаар танилсаһан байна.

Тороевой үльгэрнүүд ба дуунууд арадай аман үгын творчествые хүгжөөлгэдэ ехэхэн оруулалта болоо. 1939 оной июниин 25-да тэрэ СССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союзай гэшүүн болоо юм.

Иркутска уранзохёолшодой уряалаар үльгэршэ тэдээнтэй хамта хүдэлмэрилжэ, «Сталин—баатар» гэжэ поэмэ зохёогоо юм. 1940 ондо тэрэ «Ленин-багша» гэжэ поэмэ зохёоһон байна. Эдэ зохёолнууд хадаа олониитын ба хэблэлэй зүгһөө үндэр сэгнэлтэ абанхай. «Урдань батрак ябажа, кулагуудай дарлалта доро байгаад, хараагаа гээһэн бэлигтэй үльгэршэ А. Тороев зол жаргалта советскэ байдал тухай «Сталин-баатар» гэжэ гайхамшагта поэмые ба бусад зохёолнуудые найруулаа» гэжэ профессор Г. Санжеев бэшэһэн байна.

—Уранзохёолшодой ба партиин обкомой туһаламжагүйгөөр эдэ зохёолнуудые бэшэжэ шадахагүй байгааб,—гэжэ Аполлон Андреевич хөөрэнэ. — Тэдэнэй анхаралай ашаар хүдэлмэриин зохистой бүхы условитой болооб. Намда хүнүүд лекци уншадаг, мэдэхэгүй юумымни заажа үгэдэг, һургадаг байна. Эдэ бүгэдынь түлөө партидаа халуун баясхалан хүргэнэм.

1940 оной август соо Аполлон Андреевич Москва хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ ошоһон байгаа. Главвыставкомой үгэһэн свидетельствые Тороев гэртээ нангинаар хадагалжа байдаг. Тэрээн соонь иигэжэ бэшээтэй:

«Тороев Аполлон Андреевич,

Иркутска областиин Боханско районой Готольско сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, бурят-монгол үльгэрнүүдые, онтохонуудые, поэмэнүүдые ба дуунуудые зохёогшо мүн. Тэрэнэй хөөрөөнһөө 1938 ондо 11000 мүр, 1939 ондо 7000 мүр арадай аман үгын зохёолнууд бэшэгдэһэн байна.

Тэрэ хадаа 1940 ондо болоһон хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадагша мүн».

Тиихэдээ советскэ уранзохёолшодой Союзда Александр Фадеевтэй поэт-үльгэршэ уулзажа, удаан хөөрэлдөө юм. Советскэ элитэ уранзохёолшо тэрэнэй ажабайдал ба творческо ажал-ябуулгаар һонирхоһон, литературна хүдэлмэри болон уранзохёолшодой саашанхи зорилго тухай хөөрэһэн байна. Москва тухай поэмэ, коммунизм байгуулжа байгаа арадай эрхим хүбүүд, басагад тухай зохёолнуудые бэшэхыень Тороевто тэрэ зүбшэн хэлэһэн юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ дайсаниие бута сохихо хэрэгтэ поэт-үльгэршэ бүхы хүсэ шадалаа зорюулаа. «Советскэ Герой», «Партизан», «Москвае хамгаалга», «Сталинград», «Тулаев-баатар», «Шуһата шүдхэр» «20 жэл», «Генерал Балдынов» гэһэн поэмэнүүдые Аполлон Андреевич зохёоһон байна. Бурят-Монголой республикын ба Усть-Ордын национальна округой колхозуудай колхознигуудта өөрынгөө зохёолнуудые тэрэ уншажа үгэдэг байгаа. Тиигэжэ поэт-үльгэршэ дүлэтэ үгэнүүдээрээ ажалшадые шэнэ амжалтануудта зоригжуулаа юм.

Советскэ Армида туһалалгын фонддо зөөри суглуулха болон фронтовигуудта бэлэг эльгээхэ хэрэгые патриот Тороев өөрынгөө колхозой ба аймагай хүн зоной дунда эмхидхэдэг байгаа. Энэ хэрэгтэ Аполлон Андреевич өөрөө 6 мянгаад түхэриг оруулһан байна. Эхэ оромнай поэт-үльгэршын габьяае үндэрөөр сэгнэжэ, тэрэниие «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ хэһэн шэн габьяата ажалай түлөө» медаляар шагнаа.

1946 оной апрель соо нүхэр Тороев алдарта большевистскэ партиин зэргэдэ ороо юм. Тэрэ хадаа ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг ба колхозойнгоо эрхим агитаторнуудай нэгэниинь болонхой. Аймагай партийна конференцинүүдтэ Аполлон Андреевич делегат болон хэдэн дахин хабаадалсаһан байна.

9 номуудай автор, арадай үльгэршэн, поэт-импровизатор Аполлон Андреевич Тороев ажалшадай дунда угаа ехэ хүндэтэй болонхой. Ажалшадай депутадуудай Усть-Ордын национальна округой Соведэй депутадаар Аполлон Андреевич Тороев һунгагданхай. Депутатска уялгаяа тэрэ үнэн сэхээр дүүргэнэ.

Бурят-монгол арадай мэдээжэ поэт-үльгэршэн, коммунист Аполлон Андреевич Тороев иигэжэ арадтаа үнэн сэхээр алба хэнэ.

Р. Шерхунаев.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПАКТЫН ТҮЛӨӨ!

Франци

ПАРИЖ, июлиин 31. (ТАСС). Агууехэ табан гүрэнүүдэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада Сена департамент дотор 1400 мянган хүн гар табяа гэжэ Сена департаментын эб найрамдал хамгаалгын комитет мэдээсэбэ.

Вьетнам

ШАНХАЙ, июлиин 31. (ТАСС). Агууехэ табан гүрэнүүдэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгын амжалтатайгаар боложо байһан тухай Вьетнамска информационно агентство мэдээсэбэ. Июлиин хахад хүрэтэр Вьетнам дотор 1800 мянган хүн гар табиһан байна.

Латино-американска оронууд

МОНТЕВИДЕО, июлиин 29. (ТАСС). Агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга латино-американска оронуудта амжалтатайгаар боложо байна.

«Буэстра Палабра» гэжэ аргентинскэ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Аргентина дотор Хандалгада 500 мянга гаран хүн гар табяа. Аргентинэдэ эб найрамдалай тала баригшад октябрь һара хүрэтэр 3 миллион хүнүүдтэ гар табюулха юм.

«Бердад» гэжэ уругвайска газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, эб найрамдал хамгаалгын уругвайска национальна комитет 110451 хүнүүдтэ гар табюулаа.

Голланди

ГААГА, июлиин 30. (ТАСС). Агууехэ табан гүрэнүүдэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилга Голланди дотор амжалтатайгаар үргэлжэлжэ байна. 243.425 хүн Хандалгада гар табяа. Гар табилга үргэлжэлһөөр.

Индонези

ГААГА, июлиин 29. (ТАСС). Агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табилгын амжалтатайгаар боложо байһан тухай мэдээсэл Джакартаһаа абтаа. Хандалгада 341 мянган хүн гар табяа. Бэеэ хүсэһэн бүхы хүн зоной гарза табиһан городууд ба нютагууд Индонезидэ бии юм.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй— портовой хүдэлмэришэдэй ниитэ-итальянска конференци

РИМ, июлиин 30. (ТАСС). «Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй — портовой хүдэлмэришэдэй ниитэ-итальянска конференци Генуяда июлиин 28—29-дэ болобо, тэрэнь ажалай Бүгэдэниитын итальянска конфедерацида (ВИКТ)ородог портовой хүдэлмэришэдэй федерациин үүсхэлээр ба эб найрамдал хамгаалха Генуэзскэ комитедэй туһаламжатайгаар эмхидхэгдэһэн байна.

Июлиин эхеэр конференциин эмхидхэлэй комитет хадаа «агууехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулхын түлөө», «Эб найрамдалай далайн — Газарай дундада далайн түлөө» гэһэн лозунгнууд доро энэ конференци бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ гэһэн уряалтайгаар итальянска бүхы портнуудай ажалшадта Генуяын ажалшадай ба эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй үмэнэһөө хандана.

Эб найрамдал хамгаалгын Генуэзскэ комитедээр ба далай шадархи бусад городуудай эб найрамдал хамгаалгын комитедүүдээр дэмжэгдэһэн энэ уряае хүн зон халуунаар угтаа.

Июлиин 26-да, Генуяда итальянска портнуудай 132 делегат суглараа. Портовой хүдэлмэришэдһөө гадна, бусад мэргэжэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэд делегадуудай дунда байлсаба.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүд—ВИКТ-ын секретарь Санти ба сенатор Палермо, портовой хүдэлмэришэдэй федерациин секретарь Ди Стефано ба морягуудай федерациин секретарь Джульетти, металлистнуудай ба металлургнуудай итальянска федерациин секретарь сенатор Роведа, эб найрамдал хамгаалгын комитедэй түлөөлэгшэд, морягуудай ба докернуудай делегадууд конференциин президиумдэ һунгагдаба.

Конференциин эмхидхэлэй комитедэй гэшүүн Чеваско үгэ хэлэжэ. Италида ба Европодо эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ итальянска портнуудай үүргэ тухай тогтожо хэлэбэ. Худалдаанай ажалябуулгынь зогсоогдоһон итальянска портнуудай байдал хадаа үйлэдбэри үргэдхэхэ политика ябуулхые сүлөөтэй ба үргэн андалдалга хэхые эринэ. Энээнэй орондо американска империалистнууд итальянска зонхилогшодой туһаламжатайгаар Неаполь, Аугуста Ливорно, Анкона ба бусад портнуудые шангаар милитаризацилжа, тэдэнии агрессивнэ дайнай база болгожо байна. Итальянска портнуудай сүлөө ба экономическа ажабайдалые хамгаалха тэмсэл хадаа эб найрамдалай түлөө итальянска арадай тэмсэлэй таһаршагүй гол хубинь мүн. Итальянска портнуудтахи эб найрамдалай тала баригшад болбол бүхы ажалшадые, бүхы хүн зониие энэ хүдэлөөндэ хабаадуулха, энэ хүдэлөөе ниитэ-итальянска далайсатай болгохо ба бусад арадуудаар дэмжүүлхэ гэжэ тэмсэнэ. Энэ зорилгоор эмхидхэлэй комитет хадаа гадаадын суднонуудай ородог, Италиин ехэ бүхы портнуудта «Эб найрамдалай уласхоорондын байшангуудые» байгуулха тухай ба «Эб найрамдал хамгаалха Газарай дунда далайн комитедые» бии болгохо тухай тодорхой шиидхэбэри абахыень конференцидэ дурадхана. Тэрээндэ бусад оронуудай түлөөлэгшэд хабаадаха байна.

ВИКТ-тын секретарь Санти хадаа Маршаллай түсэбэй ба Атлантическа Пактын политикада эсэргүү итальянска арадай тэмсэл тухай хэлэбэ. Портнуудай сүлөөгэй түлөө тэмсэл хадаа бэеэ даанхай байдалай, ажалай ба эб найрамдалай түлөө национальна тэмсэл мүн гэжэ Санти тэмдэглэбэ.

Ливорнын докернуудай профсоюзай түрүүлэгшэ Дель Корона, Неаполиин портовой хүдэлмэришэдэй профсоюзай секретарь Романо, морягуудай федерациин секретарь капитан Джульетти, Аугустын хүн зоной түлөөлэгшэ Джаннини, докернуудай итальянска федерациин секретарь Ли Стефано гэгшэд үгэ хэлэжэ, Эб найрамдалай Пакт баталуулхын түлөө тэмсэл шангадхахые уряалаа.

Түгэсхэлдөө конференци хадаа конференциин президиумые «Газарай дундада далайн эб найрамдал хамгаалгын эмхидхэлэй портовой комитет» болгохо тухай резолюци абаа, тус комитет хадаа итальянска портнуудта эб найрамдалай хүсэнүүдые элсүүлхэ ба Газарай дундада далай дээрэ эб найрамдал хамгаалха портовой хүдэлмэришэдэй уласхоорондын конференци бэлэдхэхэ талаар хүдэлмэри саашань хэхэ байна. Эб найрамдал хамгаалхын түлөө, табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулхын түлөө, Газарай дундада далайе арадуудай хоорондохи ахадүүгэй холбооной хэрэгсэл ба ажалай гуламта болгохын түлөө хоёр дабхар шанга хүсөөр тэмсэхые уряалан итальянска портнуудай хүн зондо хандаһан хандалга абгаа.

Сиридэхи байдал

БЕЙРУТ, июлиин 31. (ТАСС). Дамаскһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, Сириин правительствын тушаалһаа гараһантай дашарамдуулан, сирийскэ армиин генеральна штабай начальник полковник Шишекли июлиин 30-да президент Хашим Атаситай уулзаһан ба парламент тараахые эриһэн байна Атаси энээниие бэелүүлхэеэ арсаба.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июлиин 31. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай арадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдэй сэрэгүүдтэ ба лисынмановска армида сохилтонуудые хэжэ байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

ПХЕНЬЯН, августын 1. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай арадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ дайсанай добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохижо, тэрэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушарүулаа гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Зүүн эрье дээрэ американска сэрэгэй корабльнууд тосхон газарнуудые зэрлиг муухайгаар буудаба, тэрээнһээ боложо амгалан хүн зоной дунда олон хүн алагдаһан ба шархатаһан байна.

Дайсанай самолёдуудые агнан буудагшадай отрядууд ба Арадай армиин зенитнэ артиллери августын 1-дэ дайсанай 4 самолёдые унагаагаа.

Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай Синьхуа агентствын мэдээсэл

ПЕКИН, июлиин 31. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые хэжэ байгаа түлөөлэгшэдэй 15-дахи заседани корейскэ сагаар мүнөөдэр 10 часта эхилһэн байна. Демилитаризованно зоно байгуулхын тулада хоёр талын хоорондо сэрэгэй демаркационно лини тогтоохо тухай асуудалые тус заседани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлөө. ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй делегациин дурадхалаар заседани үглөөнэй 11 час 32 минутада зогсоогдобо. Улаадахи заседани үглөөдэр үглөөнэй 10 часта эхилхэ байна.

ПЕКИН, августын 1. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые хэжэ байгаа түлөөлэгшэдэй 16-дахи заседани корейскэ сагаар августын 1-нэй үглөөнэй 10 часта эхилээ. Демилитаризованно зоно байгуулха зорилгоор хоёр талын хоорондо сэрэгэй демаркационно лини тогтоохо тухай асуудалые тус заседани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлөө. ООН-эй зэбсэгтэ хүсэнүүдэй делегациин дурадхалаар 12 час 25 минутада заседани зогсоогдобо. 17-дохи заседани августын 2-сой 10 часта болохо байна.

Хитадай Арадай-сүлөөлэлгын армиин 24 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани

ПЕКИН, августын 1. (ТАСС). Хитадай Арадай-сүлөөлэлгын армиин 24 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани Пекиндэ июлиин 31-дэ болоо. Заседани дээрэ 800 гаран хүн байлсаба.

Арадай-сүлөөлэлгын армиин Главнокомандалагша Чжу Дэ заседани дээрэ үгэ хэлээ.

Арадай политическэ консультативна Соведэй үмэнэһөө Го Мо-жо Арадай-сүлөөлэлгын армиие амаршалаа. Хитад арадай туйлаһан илалтын һүүлээр, Хитадай арадай республика хадаа шэнэ Хитадые байгуулха хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлаа гэжэ Го Мо-жо тэмдэглэбэ. Манай зорилго хадаа социализм байгуулха ябадал мүн. Аграрна реформо түгэсхэхэ, контрреволюциие дараха, мүн американска агрессидэ эсэргүү тэмсэлэй хүдэлөө үргэдхэхэ, Кореядэ туһаламжа үзүүлхэ гээшэ манай ойрын зорилгонууд мүн. Манай Эсэгэ оронииe хамгаалхын тулада Арадай-сүлөөлэлгын армиие улам бэхижүүлхэ шухала байна.

Хитадай арадай республикада эб найрамдалай түлөө хүдэлөөндэ бүхы хүн зон хабаадана, энэнь хитад арадай нигтаран жагсаһан тухай гэршэлнэ гэжэ Го Мо-жо мэдүүлбэ. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын тулада улам нигта жагсаалтай болохо хэрэгтэй.

Го Мо-жогой үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, Пекинэй бүхы хүн зоной түлөөлэгшэд Арадай-сүлөөлэлгын армида Улаан торгон туг барюулба.

Пекинэй, Зүүн-Хойто ба Баруун-Хойто Хитадай пионернүүд Арадай-сүлөөлэлгын армиие амаршалаа. Тэдэнэр Чжу Дэдэ тугууд, сэсэгүүд ба олон бэлэгүүдые барюулба.

Баярай заседаниин һүүлээр ехэ концерт болоо.

Залуушуулай ба студентнүүдэй бүхэдэлхэйн фестивальда гречеcкэ залуушуулай эльгээһэн амаршалга

АФИНЫ, июлиин 29. (ТАСС). Афинска университедэй прогрессивнэ студентнүүд, мүн зүүнэй либеральна залуушуул ба зүүнэй демократическа залуушуул гэжэ залуушуулай организацинууд студентнүүдэй ба залуушуулай бүхэдэлхэйн фестивальда амаршалга эльгээбэ, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Эб найрамдалай ба цивилизациин түлөө тэмсэжэ байгаа бүхы дэлхэйн залуушуулые ба студентнүүдые Грециин залуушуул амаршална. Дайнда зэбүүрхэдэг бүхы үнэн хүнүүдые ба эб найрамдалай тала баригшадые мүрдэжэ, шэнэ дайе империалистнуудай бэлэдхэжэ байһан мүнөөдэрэй хүшэр хүндэ условинуудта, эб найрамдалай түлөө тэмсэл тон шухала байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ бүхы оронуудай залуушуул түрүү зэргэдэ ябана. Бүхы оронуудай залуушуулай ахадүүгэй союзые баталһан фестиваль хадаа дайнда ба тэрэнние үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэдэг эб найрамдалай тала баригша залуу хүсэнүүдэй түгэс хүсэтэ демонстраци мүн.

Дэлхэйн ба гражданска дайнуудай аюул зоболон гаталһан, эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө ба бэеэ дааха байдалай түлөө ами наһаяа зорюулһан, мүнөө түрмэдэ байһан гречеcкэ залуушуул хариин хүнүүдээр богоолшологдоһон инаг эхэ ороноо траурта байхыень харана, дэлхэйн бүхы оронуудай залуушуулай илалтата алхамуудые сэдьхэлээ баясан харана.

Бидэнэр таанартай хамтадаа ябанабди. Танай фестиваль хадаа манай фестиваль гээшэ. Эб найрамдал тээшэ танай эрмэлзэлгэ — манай эрмэлзэлгэ гээшэ. Танай һанал бодол ба этигэл найдабари тэрэшэлэн манай юм. Танай түүхэтэ шиидхэбэринүүд манай байха юм. Грециин эрхим хүбүүд басагадай адхаһан шуһан эб найрамдал тээшэ уряалдаг ушарһаа бидэнэр таанартай нэгэн һаналтай байнабди. Һэргээн бодхоогдоогүй манай деревнинүүдэй һандархайнууд эб найрамдал тээшэ уряална. Мүнөө түрмэдэ зобоогдожо, хооһон аралнууд дээрэ тулижа байһан, саазалагдан алагдахаар сүүдлэгдэһэн манай геройнууд эб найрамдал эринэ. Манай эхэнүүд ба үхибүүд эб найрамдал эринэ.

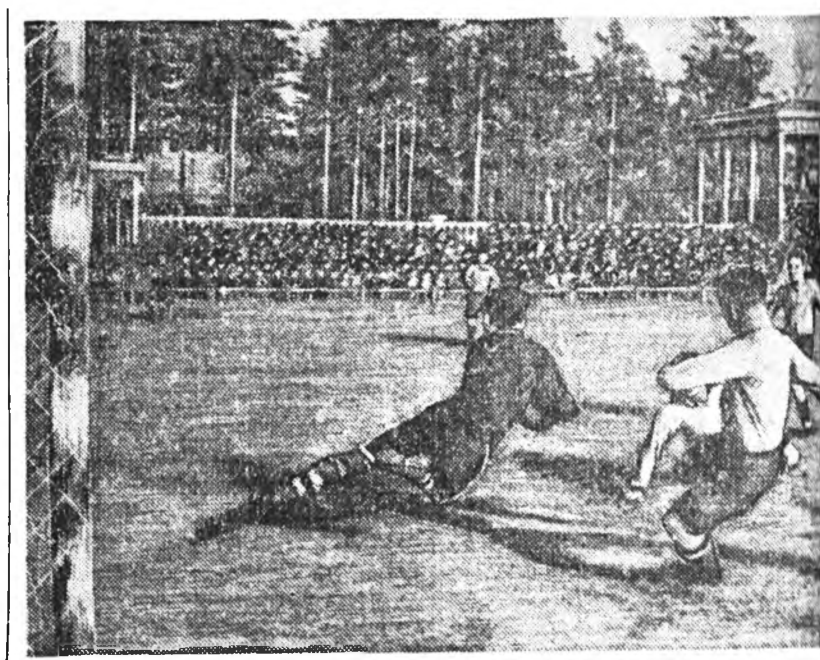
Фестивальда ерэһэн бүхы залуу түлөөлэгшэдые, сүлөөтэ оронуудһаа ерэһэн элдэб расын залуушуулые, гадаадын хүнүүдээр богоолшологдоһон, колониальна ба дулдыданги оронуудһаа ерэһэн залуушуулые амаршалнабди.

Эб найрамдалай тала баригшадай комитедүүдые ба организацинуудые хаа хаанагүй байгуулхыень бүхы үнэн сэхэ залуу патриодуудые уряалнабди.

Эб найрамдал мандаха болтогой!

Английска „демократи“

ЛОНДОН, июлиин 30. (ТАСС). Залуушуулай ба студентнүүдэй бүхэдэлхэйн гурбадахи фестивальда ошохо английска делегациин бүхы гэшүүд Берлин ошохынгоо урда тээ «найдабаритай байһанаа шалгуулха» юм гэжэ «Эмпайр ньюс» газетэ мэдээсэнэ. Берлинһээ бусажа ерэһэнэйнгээ һүүлээр делегадууд дахин шалгагдаха, тусхай «списогтэ» оруулагдаха ба тэдэнэй бүхы саашанхи ажал-ябуулгань «хиналта доро байха» юм гэжэ мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Июлиин 29-дэ БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ бол... финальна уулзалгада ПВЗ-гэй «Локомотивай» команда «Байкал» ...шествын командатай наадаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: байкалайхидай воротагай дэргэдэ наадажа байһан үе.

Е. Кондратьевай фото

Футболоор городой түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн

Футболоор Улан-Удэ городой түрүү һуури эзэлэлгын ээлжээтэ мүрысөөн июлиин 31-лэ «Динамо» стадион дээрэ «Спартак» ба «Строитель» командануудай хоорондо болобо. Нааданай үедэ «Спартагай» футболистнар булюу һайнаар наадажа, 5:1 гэһэн тоотойгоор нүгөөдүүлээ илаа.

3 наадаһанай һүүлээр 6 очко болоһон «Байкал» командын футболистнар тус мүрысөөнэй ... болонхой.

Хоёрдохи ба гурбадахи һуури... нуудта «Спартак», «Красное ...мя» командануud ябана.

С. Тарано...

ШАТАР

БМАССР-эй 16-дахи чемпионат

Июлиин 31-дэ шатараар республикын түрүү һуури эзэлэлгын 16-дахи чемпионадай 15-дахи тур болобо.

Энэ туртa Эрдынеев Могордоевые, Павлов Бурхиновые, Занданов Шанюшкиниие, Сумкин Цыреновые, Соболев Ринчиновые, Игумнов Будаевые шүүгээ.

16-дахи турта Шанюшкин Сумкинай тэмээе 2 хүбүүгээр абаха байһан аад, тэрэнээ хойшолуулжа байһаар хоёр хүбүүгээ ал... түргэн шүүгдэбэ.

Цыренов Горячихта, Эрды... Ринчиновтэ, Пронин Могордо... шүүгдэбэд. Пахаев—Соболев, ...хинов—Занданов ба Будаев—...лов гэгшэдэй партинууд тэнсэл... дүүрээ.

16-дахи турай һүүлээр Игу... 15-һаа 14, Сумкин 14-һөө 13 о...нуудтай болоод түрүүлжэ ябан...

А. Игумнов

Хүүгэдэй уранһайханай самодеятельностиин хара...

Хүүгэдэй байшангуудта хүмүүжүүлэгдэгшэдэй уранһайханай самодеятельностиин республиканска харалга Улан-Удын пионернүүдэй Ордондо июлиин 31-һээ эхилбэ. Иимэ харалга манай республикада эгээн түрүүшынхеэ үнгэргэгдэжэ байна.

Тус харалгада 12 коллективэй 295 үхибүүд хабаадалсана. Тэдэнэй дунда холын аймагуудһаашье ерэһэн оюун бэлигтэй хүүгэд бии.

Харалгын эхилхын урда тээ БМАССР-эй Гэгээрэлэй Министрын орлогшо нүхэр С. А. Тыхеева уранһайханай самодеятельностьдэ хабаадагшадые амаршалһан үгэ хэлэжэ, амжалтануудые туйлахыень хүсэбэ.

Кяхтын аймагай үхибүүдэй № 3 байшанда хүмүүжүүлэгдэгшэдэй коллектив харалгые нээжэ, эб найрамдалда зорюулагдаһан литературно-хүгжэмэй монтаж харуулба. Тус монтажда хамтадаа 20 басагад хэбаадаа. Тэдэнэр шүлэ...дые уран гоёор уншабад. В... Коргун «Вождь», Надя Дю... «Арилагты саашаа Кореяһээ», ...рия Покиткина «Гулабхаа» г... шүлэгүүдые шадамар бэрхээр ...шаба. Тэрэшэлэн Галя Капуст... Клара Чиркова хоёр акробати...ка этюд харуулаа.

Мүн хүүгэдэй № 1 байша... (Кяхта) хүмүүжүүлэгдэгшэд ...цертээ хоорoор эхилжэ, комп...тор Мураделиин «Москва-Пек... композитор Новиковой «һа...даа газарнай» гэжэ дуунуу... ирагуу һайханаар дуулаа. Б... басагад ба хүбүүд хатар, т... цуудые харуулаа. Тамара Вас... ба Юрий Еримеев гэгшэд ком...низмын агууехэ барилганууд ту... шүлэгүүдые уншаһан байна.

Энэ харалга 3—4 үдэр соо... гэлжэлхэ юм.

А. Шадае...
Ж. Цыренов...

Харюусалгата редактор Б. А. ОЧИРОВ.

Адрес редакции: г. Улан Удэ, ул Ленина. 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84. мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н— 03651 Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10 000